

Etelä-Pohjanmaa **MTK**

**Vertaistuki
on tärkeää
maaseutunuorissa**

Sivu 10

**Työterveyshuolto on
viljelijälle tärkeä**

Sivu 12

**Puheenjohtaja
Timo Kankaanpäälle
tuottajajärjestön
edunvalvonta on
tuttua sen kaikilta
tasoilta**

Sivu 18

Etelä-Pohjanmaan

MAA TALOUS TUOTTAJA

MTK-Etelä-Pohjanmaan tiedotuslehti 2021

Pääkirjoitus

Kädessäsi on MTK-EP:n syksyn 2021 järjestölehti. Tällä hetkellä jäsenkuntaamme kuormittaa huonon satovuoden ja talouskriisin lisäksi erittäin syyllistäväksi koettu ilmastokeskustelu. MTK toimii kuitenkin aktiivisesti keskustelun kääntämiseksi oikeille urille ja faktapohjaiseksi, ja tähän keskusteluun haluamme tarjota eväitä myös omalle jäsenistöllemme.

Tämän lehden sivuilla MTK:n ympäristöjohtaja Liisa Pietola nostaa esille maatalouden hiilen sidonnan merkityksen. Pietola kertoo rautaisia faktoja ja selvittää muun muassa, miten nykyiset tarkastelutavat ja tilastot eivät ota huomioon maatalouden hiilen sidontaa ja biologian perusasioita. Jos tosiasioita ei oteta huomioon poliittisessa päätöksenteossa ja ilmastokeskustelussa, niin maatalous pysyy edelleenkin syytettyjen penkillä. Ja silloin syntyy myös kummallisia ratkaisuja, kuten esimerkiksi Helsingin kaupungin kieltäessä lihan tarjoilun tilaisuuksissaan.

MTK:n tavoitteena on myös tuoda esille keinoja, joilla Suomen maataloudessa voidaan entisestään parantaa hiilen sidontaa. Tästä näkökulmasta Liisa Pietola esittelee, mitä rahoitus- ja tukitoimenpiteitä tarvitaan. Raisa Leppänen selvittää, miten SeAmkin Time-hankkeesta haetaan uusia malleja käytännön ”hiiliviljelyyn”.

Yhä harvemmilla suomalaisilla on enää omakohtaista kosketusta käytännön maa- ja kotieläintalouteen. Tarvitaan oikeaa tietoa ruoan tuottamisesta, suomalaisen ruoan laadusta ja turvallisuudesta ja oman ruoantuotannon merkityksestä yhteiskunnassamme. Tätä arvokasta kuluttajatyötä ja koulutiedottamista tehdään alueemme tuottajayhdistyksissä, mistä voitte lukea paristakin artikkelista tässä lehdessä.

Edunvalvonnassa ja järjestötyössä on työn alla lukuisia asioita. Näitä valotamme lehtemme muutamissa muissa ajankohtaisartikkeleissa. Jos haluatte lisää tietoa asioista, voitte myös aina olla yhteydessä tuottajaliittomme asiantuntijoihin ja luottamushenkilöihin tai oman yhdistyksenne edustajiin, joiden tiedot löytyvät myös tästä lehdessä. Hyviä lukuhetkiä.

Yrjö Ojaniemi,
MTK-Etelä-Pohjanmaan toiminnanjohtaja

Julkaisija: MTK-Etelä-Pohjanmaa
Vastaava päätoimittaja: Yrjö Ojaniemi
Kannen kuva: Arto Takalampi
Taitto: Viestimedia Oy.
Paino: Lehtisepät 2021

LIITON TOIMIHENKILÖT

Toiminnanjohtaja
Yrjö Ojaniemi | 040 520 0258
Liiton hallinto ja johtaminen, yhteiskuntasuhteet sekä maatalous- ja ympäristöpolitiikka.

Kenttäpäällikkö
Ari Perälä | 040 176 6680
Järjestötoiminnan suunnittelu ja johto sekä hankeasiat. Yrittäjäys-, kasvintuotanto-, liha- ja riista-asiat.

Järjestöagronomi
Sanna Ojala | 040 5688 642
Koulutus, viestintä ja julkaisut
Kuluttajatyö ja maaseutunuorten toiminta

Järjestöagronomi
Katariina Sironen | 040 3525 115
Sosiaalipolitiikka- ja hyvinvointiasiat.
Kuluttajatyö ja maaseutunuorten toiminta.

Toimistos sihteeri
Seija Vierula | 0400 244 252
Taloushallinto, kirjanpito, laskutus,
palkanlaskenta ja jäsenrekisterin hoito.

Sähköpostit:
etunimi.sukunimi@mtk.fi

Osoite:
Huhtalantie 2,
60220 Seinäjoki

Nettisivut:
etela-pohjanmaa.mtk.fi

@MTKep

Mtk_ep

mtk_ep
ep_manut

MTK-Etelä-
Pohjanmaa

LIITON JOHTO- KUNTA 2021

Timo Kankaanpää
Puheenjohtaja
Kasvinviljelijä
040 7204 322
timo.kankaanpaa@mtk.fi

Kaija Aro
Maidontuottaja
0400 012 165
kaija.aro2@gmail.com

Sami Yli-Rahnasto
Varapuheenjohtaja
Sianlihantuottaja
0400 885 023
sami.ylirahnasto@gmail.com

Päivi Kasari
Luomuemolehmtuottaja
050 534 0536
paivi.k.kasari@gmail.com

Sami Eerola
Sianlihantuottaja
0500 403 407
eerola.sami@gmail.com

Marja-Leena Laakso
Maidontuottaja
040 704 3866
maina.laakso@gmail.com

Matti Kortesmäki
Broilerintuottaja
040 515 3462
mkortesmaki@gmail.com

Kirsi Vuoriluoma
Maidontuottaja
040 574 2500
kirsi.vuoriluoma@gmail.com

Jyrki Malm
Maidontuottaja,
naudanlihantuottaja
0400 730 712
jyrki.malm@gmail.com

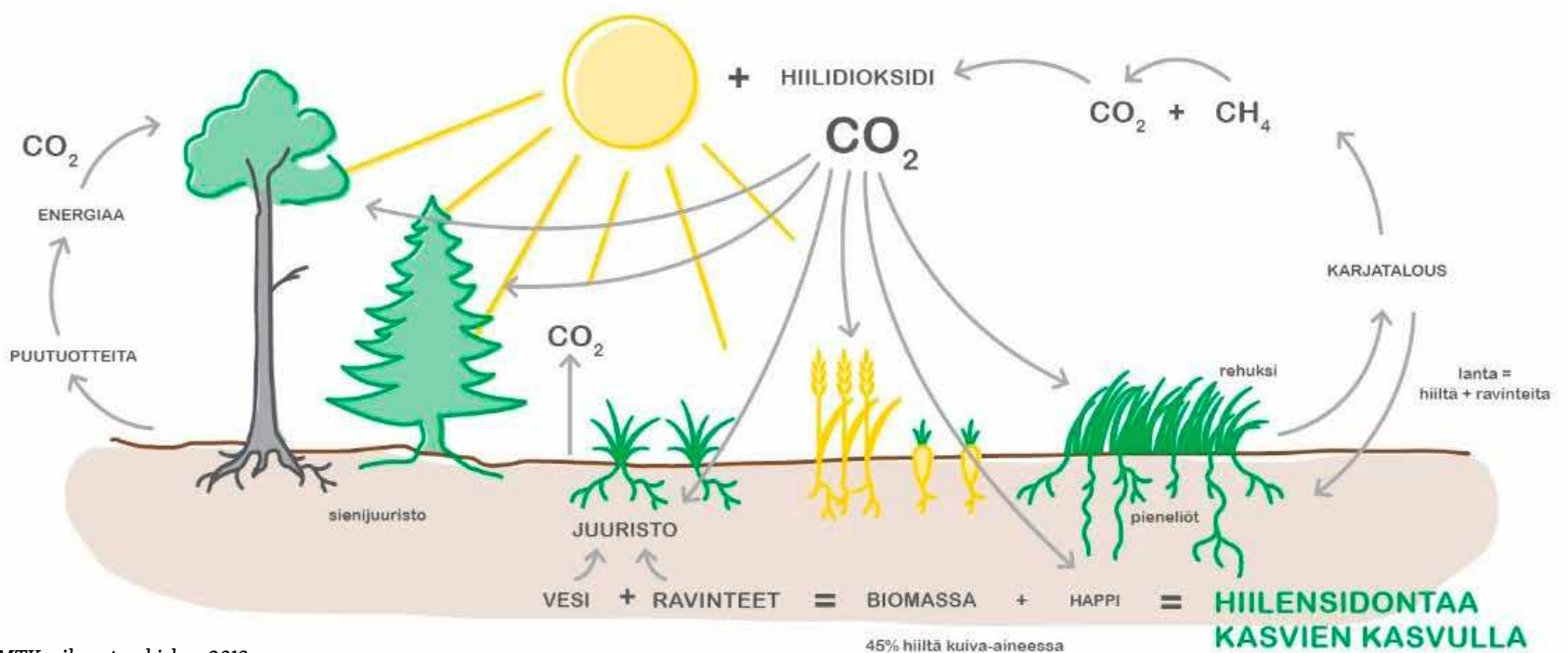
Alueemme edustajat keskusliiton johtokunnassa:

Mauno Ylinen
MTK:n II puheenjohtaja
Erikoiskasvinviljelijä
040 521 2642
mauno.ylinen@mtk.fi

Kaisa Rantasalo (os. Pihjala)
MTK:n johtokunnan jäsen
Maidontuottaja
050 468 0140
kaisa.pihlaja@mtk.fi

Kuva: MTK:n ilmasto-ohjelma 2018

On aika saada maatalojen hiilenkierto näkyväksi ja laskuri raksuttamaan

MTK:n Ilmastotiekartassa haetaan yhteisesti hyväksyttäviä keinoja, joilla maatalouden ilmastovaikutuksia voidaan parantaa. Maataloutta ei kuitenkaan saa jättää yksin maksumieheksi. Mittarit eri toimien vaikuttavuudesta ja kustannusten jako on vielä tarkennettava, jotta voimme edetä kustannustehokkaasti ja oikeudenmukaisesti.

Keskustelussa maatalouden ilmastovaikutuksista on päästöjen lisäksi nähtävä kolikon toinen puoli: hiilensidonta. Fotosynteesi on ilmastoratkaisujen aaltia. Ruuan- ja energiantuotannon lisäksi hiilensidonta hillitsee ilmastonmuutosta ja multavammaksi kehittyvä maaperä sopeutuu säähaasteisiin. Hiilensidonnasta tulisi saada tulevaisuudessa myös lisäansioita maatalouteen. Siksi on tunnistettava luonnontieteelliset perustat ja viljelijän työn merkitys.

Biologian perusteiden mukaan kasvit sitovat hiiltä yhteyttämisessä ja kuljettavat juuristoilla ja karikkeena hiiltä maaperään eliöstön jatkojalostettavaksi. Eli auringonvalon ja hiilidioksidin sekä veden ja ravinteiden avulla kasvi kasvaa. Lopputuloksena biomassaa, joka sisältää 45 % ilmakehästä poistettua hiiltä, ja vapauttaa happea takaisin ilmakehään.

Suomen kasvihuonekaasupäästöjen tilastoinnissa maatalouden päästökehitystä arvioidaan metaanin ja ilokaasun (dityppioksidi) perusteella. Lisäksi kalkitus lasketaan päästölähteeksi, vaikka se lisää yhteyttämisestä ja hiilensidontaa. Karbonaatti toki reagoidessaan maaperässä tuottaa hiilidioksidia, mutta kalkitun maan kasvun voima ja yhteyttäminen on taatusti suurempi ja siten vaakakuppi sidonnan puolella. Laskentatapojen vuoksi ei olekaan ihme, että maatalouden ilmastotyöt eivät näy raporteissa: Valtioneuvoston eduskunnalle toimittamassa ilmastovuosikertomuksessa todetaan, että taakanjakosektorin päästöt eivät ole viime vuosina vähentyneet yhtä nopeasti kuin päästökaupparektorin ja erityisesti maatalouden päästökehitys on ollut heikko.

Emme pääse kiinni maatalouden ratkaisuihin, eikä ilmastovuosikertomus todenna käytäntöä, ennen kuin tunnistamme hiilenkierron kasvi-maa-

perä-ilmakehä-jatkumossa. Kyseessä on pieni hiilenkierto suhteessa fossiilisiin päästöihin. Fossiilista lähteistä vapautuva ilmasto lämmittävä hiilidioksidi on eri asia kuin kasvien sitoman hiilidioksidin vapautuminen ilmakehään ja takaisinkierto maaperään ja kasvillisuuteen, ns. biogeeninen kierto. Siinä karikke, maatuva kasvillisuus, ruokki mikrobeja ja niissä toiminnoissa vapautuu ravinteita ja syntyy eri kokoisia huokosia happi- ja vesitiloiksi, jotka mahdollistavat uuden kasvun ja hiilensidonnan.

Fotosynteesi ja pieni hiilenkierto on yhtä totta kaikkialla missä kasvit kasvavat. Metsissä, pelloilla, myös turvepelloilla.

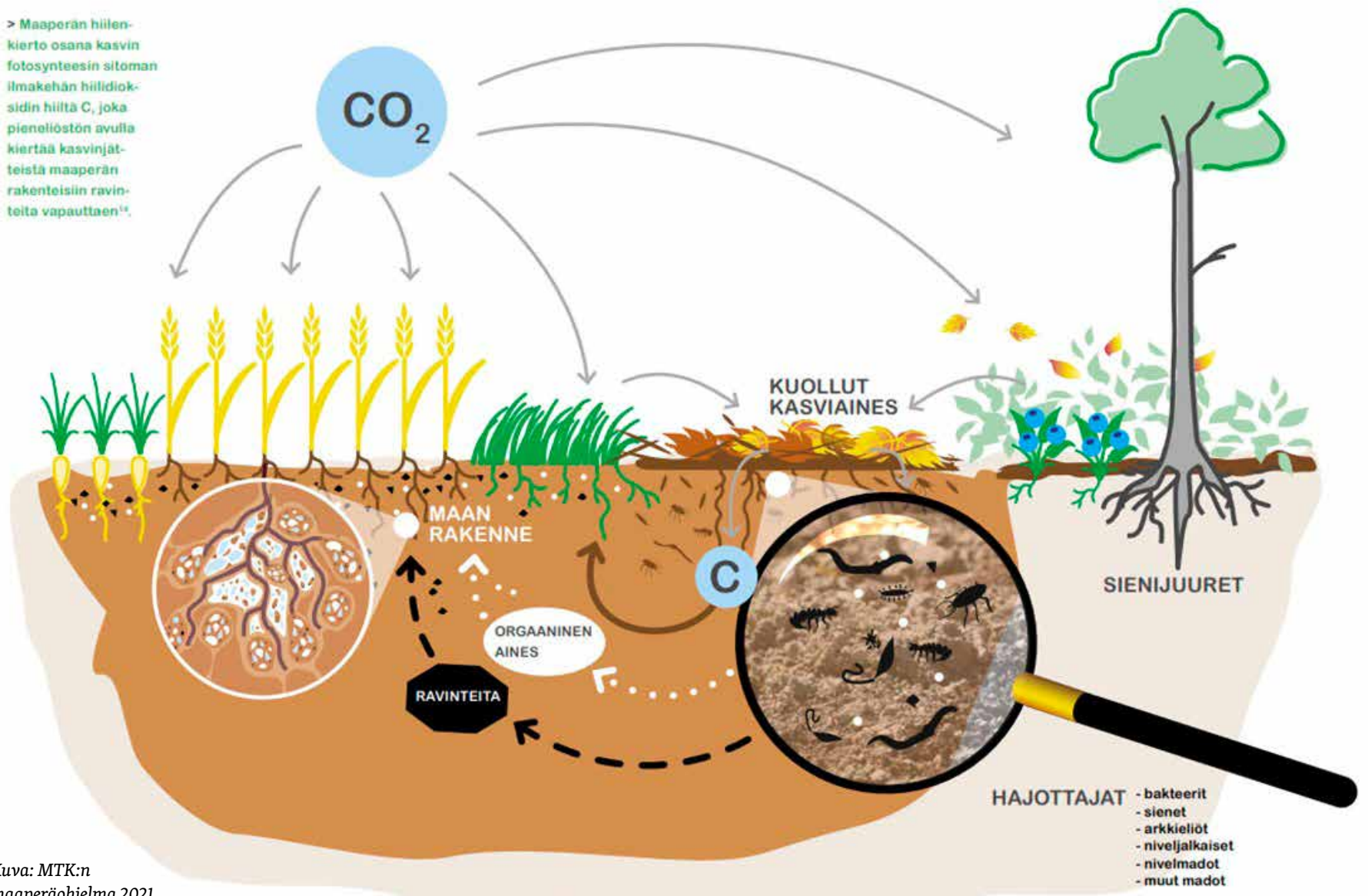
Fotosynteesi ja pieni hiilenkierto on yhtä totta kaikkialla missä kasvit kasvavat. Metsissä, pelloilla, myös turvepelloilla. Kariketta syntyy ja se on osa hiilen-

kiertoa. Maatalouden mallit eivät kuitenkaan taivu kokonaisuuteen: karikkeen rooli jää hyvin pieneksi, eikä sitä huomioida eloperäisillä mailla tuskin vielä.

Ilmastopolitiikka onneksi edistyy, vaikkakin hitaasti, tunnistamaan aidot luonnonilmiöt. Tästä on osoituksena komission heinäkuussa esitetyn ilmastolakipaketin ajatus vuoden 2030 jälkeisestä uudesta maankäyttösektorista. Siinä maatalouden kaikki päästöt raportoidaan samassa AFOLU-sektorissa (Agriculture, Forestry and Other Land Use), kun nykyiseen LULUCF-sektoriin (Land Use and Land Use Change and Forestry) sisältyy vain hiilidioksidi, ja maatalouden metaani ja dityppioksidi raportoidaan taakanjakosektorilla. Tässäkin on vaaransa, jos metsien hiilensidonta otetaan mukaan kompensoimaan maatalouden päästöjä. Erityisesti, jos näin toimitaisiin EU-tasolla yhteisesti. Tämä on edunvalvontamme ytimessä: metsiämme ei saa hyödyntää toisen EU-maan maatalouden päästövähennyksissä.

EU:n vuoden 2030 tavoite kasvihuonepäästöjen vähentämisestä 55 % tarkoittaa kiristyviä velvoitteita. Heinäkuisen komission esityksen mukaan Suomen tulisi vähentää kasvihuonekaasupäästöjään taakanjakosektorilla 50 % vuoden 2005 tasosta. Maatalous kuuluu taakanjakosektoriin, ja se kohtaa komission ehdotuksen myötä ennennäkemättömät paineet. Vaikka komissaari Timmermans kehui EU:n ilmastopakettia reiluksi, sitä se ei ole Suomelle. Koska jakotapa taakanjaossa on edelleen BKT/asukas, Suomelle tuli kovin mahdollinen tavoite. Tämä on epäkohta, johon tulee puuttua edunvalvonnassa edelleen.

> Maaperän hiilenkierto osana kasvin fotosynteesin sitoman ilmakehän hiilidioksidin hiiltä C, joka pieneliöstön avulla kiertää kasvinjätteistä maaperän rakenteisiin ravinteita vapauttaen¹⁴.

Kuva: MTK:n maaperäohjelma 2021

MTK:n ilmastotiekartan mukaan maatalouden ilmastotoimia voidaan kuitenkin parantaa. Mittavat 4 miljoonan CO_2 -tonnin vähennykset vuoteen 2035 mennessä kuitenkin maksavat. Maatalouden on oltava kannattavaa ja ilmastotoista on saatava korvaus, kuten kuului viestimme seitsemälle ministerille Säätytalon edustalla 2.9. budjettiriihen alkaessa. Tarkennusta tehdään maaliskuussa. Mutta onko siihen mennessä mittaristo kunnossa?

Tiloilla voidaan asiaa edistää laskemalla hiilivirtoja hiililaskurilla. Näin luomme todistusvoimaa, numeroita. Laskimme juuri, että noin 50 hehtaarin kasvinviljelytila voi sitoa hiiltä 500 CO_2 -ekv tonnin

verran vuodessa, kun maaperän päästöt ja viljelyn energiankulutus on vähennetty. Tämä tarkoittaa 50 suomalaisen hiilijalanjälkeä, joka on noin 10 CO_2 -ekv tonnia/v). Kun metsät laskettiin mukaan, päästiin jo 100 suomalaisen hiilijalanjäljen sidontaan. Tätä tarinaa on jatkettava, joten käykää sivustolla www.mtk.fi/hiililaskuri ja laskekaa tilanne hiilivirrat. Päätulokseksi saatte lukuja, kuten sivuston kuva näyttää.

Hiililaskuri ei ole vielä valmis ja se täydentyy tutkimuksen karttuessa. Erityisesti viljelyteknologia- ja maalajikohtaiset päästökertoimet uupuvat. Siten kuvan esittelemä peltomaan päästö on vielä hyvin

karkea. Jotta tilan ilmastotyöt saadaan todennettua, maaperäpäästöt on voitava laskea tarkemmin. Tällöin tiloilla voitaisiin suunnitella viljelyä siten, että tietyillä kasvilajeilla ja sato-odotuksilla sekä viljelytoimilla laskettujen peltopäästöjen suhde hiilensidontaan olisi pieni. Tuottaisimme todennetusti resurssitehokkaasti eli enemmän vähemmillä päästöillä.

Liisa Pietola
MTK:n ympäristöjohtaja

Esimerkki MTK:n hiililaskurin näkymästä:

Ilmastoimet maksavat

EU:n yhteisellä maatalouspolitiikalla (CAP) on monta tehtävää. Ympäristö- ja ilmastotoimien lisäksi uuden ohjelmakauden pilareita ovat aktiivinen maatalous ja uudistuva maaseutu, kuten maa- ja metsätalousministeriöstä on linjattu. Maataloustukien rahoitus maatalouden ilmastotoimille ei riitä, eikä kuulukaan riittää.

Nykyisen ohjelmakauden ”ravinteiden tasapainoinen käyttö” -kokonaisuudessa on paljon vesiensuojelua ja luonnon monimuotisuutta edistäviä toimia, joilla on tehty myös ilmastotyötä: sidottu hiiltä maaperään ja estetty kaasujen poistumia ilmakehään. Hintalappu on ollut noin 100 miljoonaa vuodessa. Toimenpiteinä ovat olleet muiden muassa erilaiset nurmet ja kerääjä- tai saneerauskasvit, joita Maatalouden ilmastotiekartassa on esitetty lisää.

Kun pellon käyttöä monipuolistetaan ilmastotiekartan mukaisesti ja heikkotuottoisia lohkoja siirretään pois tuotannosta, ilmastotoimet maksavat noin 100 miljoonaa euroa vuodessa. Tällöin lisäämme nykyisestä kerääjä- ja saneerauskasvialaa sekä viherlannoitus- ja biokaasunurmia, herneen ja härkä-

pavun viljelyalaa, tehostamme maataloutta tarkkuusviljelyä kehittäen ja vähennämme yksivuotisten kasvien viljelyä turvemaidilla. Turvemaiden raivaus pelloksi vähenee pysyvästi tasolle 800 ha/vuosi ja loppuu kokonaan kunnianhimoisimmassa ilmastoskenaariossa, joka tähtää 77 % päästövähennyksiin vuonna 2050.

Viljelyyn jää edelleen reilut 2 miljoonaa hehtaaria. Jotta maa kasvaa, kun se pidetään viljelyssä, vesitalouden on toimittava. Lisääntyvät ääri-ilmiöt rankkoine syys- ja jopa kevätseiteineen sekä keskikesän kuivuus haastavat maan toimintoja: hapen ja veden saatavuutta juuristovyöhykkeessä. Ilman happea ei ole juurten kasvua, eikä ilman vettä ravinteiden ottoa eikä kasvin kasvua ja hiilensidontaa. Ilmastotiekartta nostaa maan perusparannusten merkityksen, mutta kunnostusojituksille tai peruskuivatukselle ei ole osoitettua selkeää hintalappua. MMM:n selvityksen mukaan salaojituksen korjausvelka on 15 000 ha vuodessa. Kun hehtaari salaojitusta maksaa 4000 €, hintalappu nousee 60 000 eurolla/vuosi.

Liisa Pietola
MTK:n ympäristöjohtaja

Kylvölannoittimet maan mukaan!

Uusi T-malli
koville maalajeille

D - malli
suorakylvöön

M - malli
kevytmuokatuille
maalle

SH - malli
muokatuille maalle

Maatalousammattilaisen luotettava kumppani **Hankkija** Junkkari

Jos pellon käyttöä muutetaan, sillä on hintalappu. Viljelijälle on maksettava toimista oikeudenmukainen korvaus.

- Betoniseinät talleihin ja maneeseihin
- Karsinat, ikkunat, ovet, aidat ym. yli 30 vuoden kokemuksella

Ab Horseman Finlandia Oy
Puh. 050 371 3290 • horsemanfinlandia.fi

Hahtolan
liha

**TÄYDEN PALVELUN
TALO TILAMYJILLE.**

Nauta, Riista, Hevonen ja Lammas

hahtolanliha.fi • Puh. 041 462 6839

Jalasjärven
KULJETUS

**JALASJÄRVEN KULJETUS
MAATALOUSALAN KULJETUKSET
TILAA HETI!**

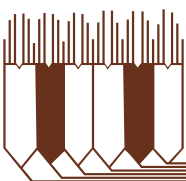
P. 0400 768 750, KURIKKA
Päivystys 24 h / 7 vrk

KATSO! www.jalasjarvenkuljetus.fi

RYSKYPÄIVÄT

1 - 2.4.2022 YLIVIESKA

RYSKYPAIVAT.FI

**YLISTARON
MAATALOUSTARVIKE OY
MATTILA 61400 YLISTARO**

puh. (06) 474 6700, www.maataloustarvike.fi

**Monipuolisesti
myymälästämme:**

- siemenet
- lannoitteet
- viljakauppa
- siementen kunnostus
- perusrakennus-
tarvikkeet
- työkalut ja tarvikkeet

Rakennus Mikko Oy

KAIKKI RAKENTAMINEN!

Hallit, navetat, karjasuojat, ovet,
metalliset kierreportaat!

Vesivahinkoremontit ja korjaustyöt!

MUUTOSTYÖT ESIM. LYPSEYSEMASTA ROBOTILLE!

rakennusmikko.fi

kierreportaat.fi

Ota yhteyttä ja kysy lisää!

puh. 0400 767 176 | rakennustyot@rakennusmikko.fi
Jokikyläntie 213, 62500 Evijärvi | www.rakennusmikko.fi

Liiton toiminnanjohtajalta

Korona-epidemian iskettyä yhteiskuntaan lähes kaksi vuotta sitten, kaupointa hamstrattiin peruselintarvikkeita ja vessapaperia. Huoltovarmuuden ja oman ruoan tuotannon arvostus nousi selvästi poikkeustilanteen seurauksena. Tällä hetkellä julkisuudessa käytävä ilmastokeskustelu antaa valitettavasti sen vaikutelman, että korona-ajan opetukset ovat nopeasti unohtuneet. Viljelijät kokevat aivan oikeutetusti, että maatalous on nostettu kuumentuneessa ilmastokeskustelussa jälleen tikun nokkaan.

Uskon kuitenkin, että kärkekkään julkinen keskustelu on vain pienen ja äänekkään joukon yllä pitämää. Suurin osa suomalaisista arvostaa kotimaista ruoan tuotantoa ja viljelijän työtä. Valitettavasti julkisuudessa on kuitenkin käynnissä osin ideologiapohjainen hyökkäys erityisesti kotieläintaloutta, turvepeltojen viljelyä ja metsätaloutta vastaan. Samalla ”unohdetaan”, että maatalous tuottaa ruokaa koko väestölle ja kestävää raaka-ainetta eri tarkoituksiin.

Merkittävä osa viljelijöitä syyllistävistä väitteistä perustuu käytettyjen tilastojen ja laskentamenetelmien oletuksiin ja puutteellisuuksiin. Lisäksi erityisesti kotieläintuotantoa arvostellaan globaalien elintarviketuotannon epäkohdientien perusteella, vaikka Suomessa tuotantotavat ja olosuhteet ovat erilaiset.

Suomen Ympäristökeskusten tilastoissa esitetään mm., että asukasta kohden laskeut kasvihuonekaasujen päästöt ovat Etelä-Pohjanmaalla maakunnista suurimmat. Onkin syytä muistuttaa, että ruokamaakuntana Etelä-Pohjanmaa ruokkii merkittävän osan muuta Suomea, mm. pääkaupunkiseutua. Kun tilastoissa laskennallinen ilmastokuormitus kohdennetaan ruoan tuottajalle eikä kuluttajalle, maakuntamme luvut ovat väistämättä suuria. Laskentatavoista johtuen myös pääkaupunkiseudun kuluttajien käyttämien kiinalaisten kulutustavaroiden ilmastokuormitus menee osin Kiinan päästötalostoihin.

Lisäksi nykyiset tilastointitavat pitävät pelloilta korjattua satoa alkutuottajan aiheuttamana ilmastopäästönä, vaikka kyseinen hiili on kierrossa ja sitoutuu uuteen satoon takaisin. Myöskään hiilen sitoutumista maaperään ei oteta kunnolla huomioon. Hiilen kiertoa ja sitoutumista käsittelee Liisa Pietolan artikkeli toisaalla tässä lehdessä.

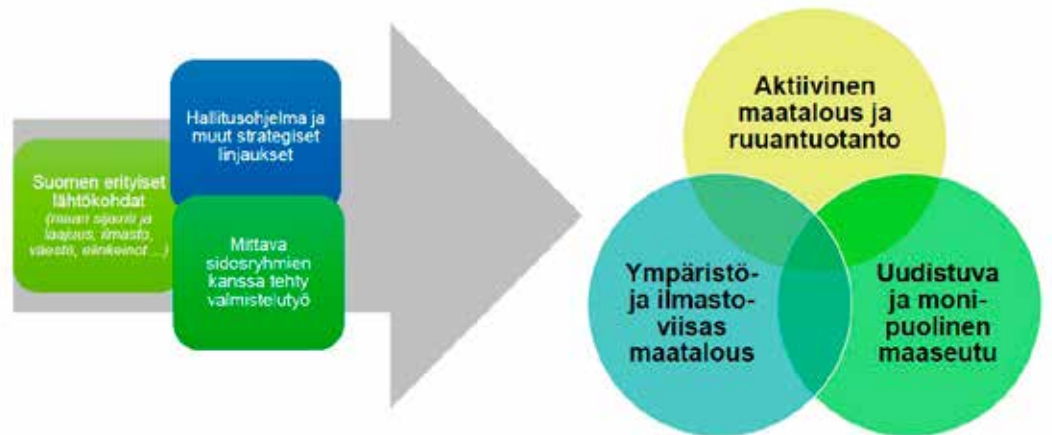
MTK on pyrkinyt oikaisemaan vinoutunutta keskustelua faktapohjaisesti. MTK:n ilmasto-ohjelmassa, ilmastotiekartassa, maaperäohjelmassa, monimuotoisuusohjelmassa ja vesiohjelmassa selvitetään eri ilmiöiden taustaa ja esitetään maataloudessa tehtyjä monia toimenpiteitä. Samalla kumotaan niitä väitteitä, ettei elinkeinossa haluttaisi tehdä mitään positiivisia tekoja tai ettei mitään olisi tehty menneinä vuosikymmeninä.

CAP27 ja ilmastopoliittika

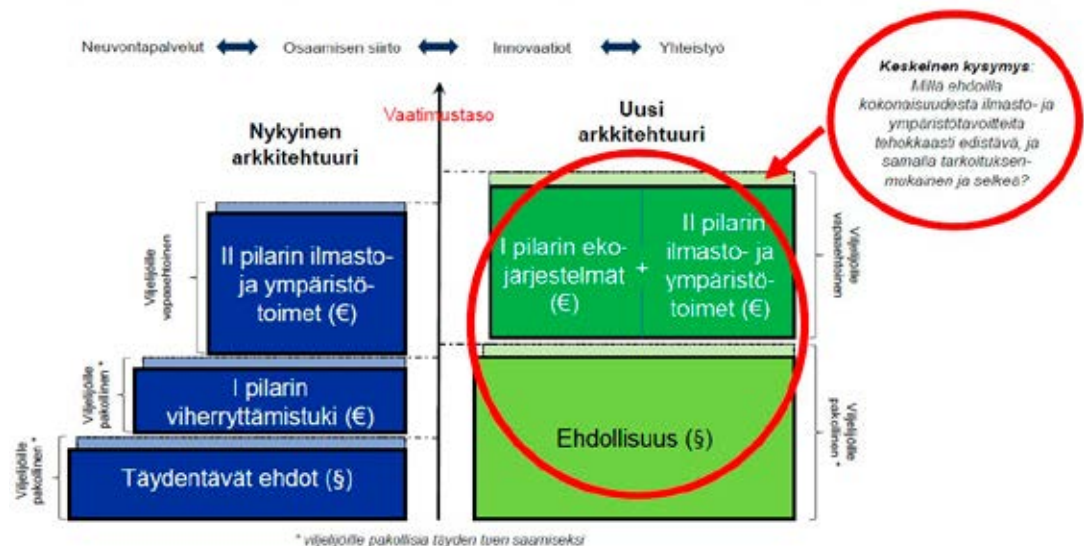
EU:n maatalouspolitiikan uudistusta (CAP27) on arvosteltu julkisuudessa siitä, että se ei olisi ilmasto- ja ympäristökysymyksissä riittävän kunnianhimoisen. Kun esimerkiksi ministeri **Jari Leppä** syyskuussa totesi maataloudelle esitetyistä vaatimuksista, että ”maatalouden päästöjä vähennetään, mutta ruokaturvasta tinkimättä”, tämäkin tulkittiin monella taholla tahallaan väärin. Esimerkiksi Helsingin Sanomat uutisoi, että ”ministeri sanoo ”ei” päästöjen vähentämiselle”. Ministeri kuitenkin korosti, että ruoantuotannon päästövähennyksiä on tehtävä kannusteiden kautta ja kannattavuudesta huolehtien.

EU:n yhteisellä maatalouspolitiikalla on perinteisesti haluttu turvata riittävä ruoantuotanto kuluttajalle edulliseen hintaan. Siksi myös maataloutta tuetaan EU:ssa. Ruoantuotannon turvaamista ja maatalouden kannattavuuskysymystä ei voida sivuuttaa, vaikka maataloudelle asetetut monet muut yhteiskunnalliset tavoitteet,

Kansalliset painotukset CAP-uudistuksessa

Ympäristö- ja ilmastonäkökulman vahvistaminen: CAP:n ”vihreä arkkitehtuuri”

Kuvat: Maa- ja metsätalousministeriö

erityisesti ympäristö- ja ilmastotavoitteet, ovatkin tällä hetkellä erittäin kunnianhimoiset. Ohessa kaksi kuviota CAP27-uudistuksen tavoitteista ja rakenteesta.

Merkittävä osa viljelijöitä syyllistävistä väitteistä perustuu käytettyjen tilastojen ja laskentamenetelmien oletuksiin ja puutteellisuuksiin.

Noin 80 % ilmakehän hiilidioksidikuormituksesta johtuu fossiilisen energian käytössä. Kansainväliset asiantuntijat korostavat, että ratkaisuja tulee hakea leikkaamalla fossiilisen energian päästöjä ja ottamalla käyttöön fossiilivapaata ja uusiutuvaa energiaa.

Koska ruoan tuottamisella on kuitenkin ilmastovaikutuksia, MTK on halunnut tuoda esiin, että hiilensidontaa voidaan edelleenkin parantaa. Nämä mekanismit tulisi saada

Ruokamarkkinoiden toiminta

Elintarvikkeiden kotimaiset raaka-aineet tuotetaan suomalaisilla perheviljelmillä. Alkutuotannon kannattavuus on ollut keskimäärin varsin heikko jo pitkään. Suomessa pohjoiset luonnonolosuhteet sekä alkutuotannon erittäin tiukat ympäristö-, turvallisuus-, laatu- ja ympäristö- ja mm. eläinten hyvinvointimääräykset nostavat maatilojemme tuotantokustannuksia. Tuotannon laatutekijöistä ei Suomessa kuitenkaan haluta tinkiä. Ongelma Suomessa on se, että markkinoilta on vaikea saada edellä mainittuja lisäkustannuksia kattavaa hintaa maatalouden tuotteille.

Kyse on osin globaalin ruokamarkkinan ongelmista ja osin kansallisesta vinoutumasta ruokaketjussa. Elin-
tarvikkeiden raaka-aineiden hinta maailmanmarkkinoilla perustuu pitkälti globaalissa kaupassa liikkuviin bulkkieriin. Tämä määrittää meilläkin hintatasoa, vaikka kyseinen bulkkituotanto ei täytä Suomen korkeita ekologisia ja eettisiä kriteereitä.

Vaikka osa kuluttajista olisi valmis maksamaan laadukkaasta kotimaisesta tuotannosta korkeamman hinnan, Suomessa keskittynyt kauppa kilpailuttaa markkinaosuustaistelussa "halpuuttamalla" elintarvikkeiden hinnat maailmankaupan bulkkierien hintatasolle. Vaikka maatalous ja elintarviketeollisuus ovat onnistuneet nostamaan tuottavuutta voimakkaan rakennemuutoksen avulla, vääristynyt ja epäreilu kilpailutilanne on johtanut alkutuotannossa kannattavuuskriisiin.

Tänä syksynä maatalouden tuotantokustannukset, erityisesti lannoitteiden ja energian hinta, ovat nousseet nopeasti. Kustannusten nousua on kuitenkin vaikea siirtää tuottajahintoihin. Tämä selittyy kaupan keskusliikkeiden vahvalla asemalla sekä kaupan ja teollisuuden välisillä pitkillä hintasopimuksilla.

Ketjun alkupään kohonneet kustannukset eivät siis siirry kuluttajahintoihin. Seurauksena tästä on vakava talouskriisi monilla tiloilla.

Oman ruoantuotannon turvaaminen pitkällä aikavälillä edellyttää ruokamarkkinoiden toimivuuden parantamista. MTK:n ansiosta monia askeleita tähän suuntaan on kuitenkin tehty viime vuosina. Esimerkkinä voidaan mainita mm. elintarvikemarkkinlaki ja elintarvikemarkkinavaltuutettu, alkuperämerkintöjen parantaminen ja julkisiin hankintoihin liittyvät parannukset.

Myönteistä on, että tänä syksynä on käyty "pyöreän pöydän" keskusteluja elintarviketun toimijoiden ja kaupan kesken, joissa on kiinnitetty erityisesti huomiota kaupan kohtuuttomiin ja pitkiin sopimuskäytäntöihin. Valtiovalta on myös ilmaissut vakavasti, että mikäli elintarviketun toimintaa ei vapaaehtoisin toimin saada oikaistua, valtiovallalla on valmius myös lainsäädännöllisiin toimiin alkutuotajan aseman parantamiseksi ruokaketjussa.

Yrjö Ojaniemi,
MTK-Etelä-Pohjanmaan
toiminnanjohtaja

Ilmastoteoista tulee myös maksaa viljelijöille oikeudenmukainen korvaus. Muuten kovat päästövähennystavoitteet uhkaavat vakavasti koko ruoantuotantoa ja huoltovarmuutta sekä voivat myös johtaa ilmastokannalta virheellisiin ratkaisuihin.

Hiiliviljely toimii hiilen varastoinnin ohessa parantaen maan kasvukuntoa ja luoden pohjaa satovarmuudelle ja paremmalle satotasolle. Hiiliviljelyn toimenpiteet lisäävät muun muassa kasvien yhteyttämistä ja maan biologista aktiivisuutta, vesien hallintaa, sekä monimuotoisuutta.

Hiiliviljelyä Etelä-Pohjanmaalla, TIME-hanke

Ruoantuotannon ohessa tavoitellaan ratkaisuja maaperän hiilivarastojen kasvattamiseksi, sekä keinoja selviytyä vaihtuvista ja haastavista olosuhteista. Hiiliviljely on mahdollisuus hillitä ilmastomuutosta ja parantaa maatalouden kannattavuutta.

Tulevaisuuden ilmastoviisas maataloustuotanto Etelä-Pohjanmaalla (TIME) -hankkeessa rakennetaan yhteistyössä tuottajien kanssa käytännön ratkaisuja hiiliviljelyyn erilaisille tiloille.

Hiiliviljely toimii hiilen varastoinnin ohessa parantaen maan kasvukuntoa ja luoden pohjaa satovarmuudelle ja paremmalle satotasolle. Hiiliviljelyn toimenpiteet lisäävät muun muassa kasvien yhteyttämistä ja maan biologista aktiivisuutta, vesien hallintaa, sekä monimuotoisuutta. Monipuolinen viljelykierto, vihreän kasvipeitteisyyden lisääminen, kevyempi muokkaus

ja syväjuuristen kasvien viljely kuuluvat osaltaan hiiliviljelyn menetelmiin.

TIME-hankkeeseen haetaan pilottitiloja eri tuotantosuunnista

Hankkeen pilottitiloille toteutetaan asiantuntijan kanssa tilakohtaiset hiiliviljelysuunnitelmat. Suunnitelman toimenpiteet edistävät tilan ilmastoviisasta peltoviljelyä turve- ja/tai kivennäismailla, energiatehokkuuden lisäämistä tuotannossa tai ilmastoviisasta kotieläintuotantoa. Hanke tarjoaa mahdollisuuden hyödyntää omalla tilalla asiantuntijaa, yhtä tärkeässä roolissa hyvien ratkaisujen löytymiseksi ovat pilottitilallisten käytännön kokemus ja oman tilan, sekä lohkojen tuntemus.

Osana hanketta Etelä-Pohjanmaan alueelle luodaan hiiliviljelijäverkosto, joka toimii edistämällä tiedonkulkua, verkostoitumista ja keskustelua hiiliviljelystä. Verkostoon ovat tervetulleita hankkeen pilottitilat ja aiheesta kiinnostuneet.

Maa- ja metsätalousministeriön rahoittama TIME-hanke on osa Hiilestä kiinni -ilmastotoimenpidekokonaisuutta. Hanketta toteuttavat Seinäjoen ammattikorkeakoulu ja Kurikan kaupunki.

Tule mukaan vaikuttamaan, ilmoittaudu hankkeen pilottitilaksi tai kysy lisätietoja

Projektipäällikkö
TIME-hanke
Raisa Leppänen
raisaleppanen@seamk.fi
040 830 1256
Seinäjoen ammattikorkeakoulu, SeAMK Ruoka

Vertaistuki tärkeää maaseutunuorissa

25-vuotias Jaakko Renko pitää vertaistukea ja samanhenkisen porukan ajatustenvaihtoa tärkeänä maaseutunuorten toiminnassa. Myös Isossakyrössä korona-aika kuritti maaseutunuorten toimintaa, mutta tilanteen toivotaan paranevan tulevaisuudessa.

Teksti ja kuva Arto Takalampi

Isonkyrön Lehmäjoella asuva **Jaakko Renko** löytää maaseutunuorten toiminnasta paljon innostavia asioita. Vertaistuki, samanhenkisten nuorten ajatustenvaihto ja yleensä yhteenkuuluvaisuuden tunne auttavat sopivasti hyppäämään pois omista tutuista ympyröistä.

”Tämä kaikki on entistä tärkeämpää nykymaataloudessa tilakoon kasvaessa. Omassa samanhenkisessä porukassa pohditaan paljon samoja asioita ja vaihdetaan kokemuksia esimerkiksi kynnön tai lautasmuokkauksen soveltuvuudesta syysvehnälle.”

”Omalle tekemiselle sokeutuu niin helposti, että avoin kokemusten vaihto on vain hyvää, vaikka olisi mokannutkin. Silloin voi varoittaa toista, että älä vaan tee näin.”

Rengon mukaan yhteistyö ja yhteen hiileen puhaltaminen onkin välttämätöntä, sillä nuorten viljelijöiden määrä on kuitenkin varsin pieni. Se on haaste myös maaseutunuorten toiminnalle.

”Potentiaalisia nuoria viljelijöitä on esimerkiksi täällä Isossakyrössä vain kymmeniä. Kun työtä on omilla tiloilla paljon, siitä repeäminen mukaan maaseutunuorten toimintaan vaatii oman innostuksensa ja vähän työn-
töäkin”, Renko sanoo.

”Pienellä porukalla toiminnan pyörittäminen vaatii nimittäin paljon kökkätyötä.”

Maaseutunuorten toiminta hiipui Isossakyrössä välillä kokonaan, kunnes muutama vuosi sitten toiminta heräteltiin henkiin tuottajayhdistyksenkin kannustamana. Nuoria aktivoitiin mukaan toimintaan, joka vilkastaikin vähitellen, ja toimintaa suunniteltiin eteenpäin.

”Pikkujoulujen ja joulutulien järjestäminen ovat jo vakiintuneet ja muitakin tapahtumia oli tiedossa. Tarkoitus oli lisäksi järjestää bussikyytejä eri konenäytelyihin. Ja juuri kun toiminta saatiin vilkastumaan, tuli korona, joka sotki suunnitelmat ja lamaannutti kaiken”, Renko harmittelee.

Hän sanoo itsekin huomanneensa, kuinka korona-aikana on ollut helpompi jäädä vain kotiin, kun maailma on ollut lähes kiinni. Yhteydenpito ei kuitenkaan katkennut kaveripiiriin kesken, vaan se siirtyi enimmäkseen sähköiselle puolelle.

”Toivon kuitenkin, että kun tilanne tästä vielä normalisoituu ja helpottaa, väki innostuu uudestaan yhteisiin tapahtumiin ja lähtee liikkeelle. Uskon, että aktiivisuuskin lisääntyy, kun tapahtumia on tiedossa”, hän sanoo.

Maaseutunuorissa tiiviisti toimiva isokyröläinen Jaakko Renko uskoo maaseutunuorten aktiivisuuden taas vilkastuvan, kunhan koronan suhteen päästään vähän normaalimpaan tilaan. Isossakyrössäkin korona lamaannutti uudelleen virinneen toiminnan kerralla.

Sosiaalisena luonteena Jaakko Renko sanoo hakeutuvansa tietoisesti kanssakäymiseen muiden nuorten viljelijöiden kanssa. Amk-agrologiopinnot Ilmajoella tarjosivat siihen

tä eri puolilta maata ja heidän kanssa voi vaihtaa kuulumisia ja kokemuksia hankalasta kasvukaudesta sekä tämänhetkisestä maatalouden kannattavuuskriisistä.”

Vertaistuki on entistä tärkeämpää maaseutunuorille, kun heidän määränsä vähenee.

hyvät mahdollisuudet, samoin taannoinen maaseutunuorten valtakunnallinen syysparlamentti. Viime vuoden etäparlamentin jälkeen se oli odotettu ja tärkeä tilaisuus.

”Siellä tapasi kasvotusten muita nuoria viljelijöi-

”Todella paljon oli puhetta varsinkin tuotantopanosten hintojen noususta sekä maatalouspolitiikasta eli maanviljelijöiden huonosta arvostuksesta ja syyllistämisestä ilmastokriisissä.”

Myös nuoret viljelijät Kanta-Hämeessä ovat tulleet Rengolle tutuksi, sillä pian amk-agrologiksi valmistuva kihlattu on seudulta kotoisin.

”Heidän kauttaan saa käsitöiden sen seudun viljelystä, joka poikkeaa selvästi näistä Kyrönmaan jokilaaksoista”, hän vertaa.

Tällä hetkellä Renko on töissä isällään kotitilalla, jolla on kasvinviljelyn lisäksi traktori-, kaivinkone- ja metsäkonurakointia. Viljelyssä on ohraa, kauraa, vehnää ja rypsiä. Tilalla on tarkoitus tehdä sukupolvenvaihdos muutama vuoden sisällä.

Jaakko Renko toimii MTK-Etelä-Pohjanmaan maaseutunuorten valiokunnan varapuheenjohtajana ja Isonkyrön maaseutunuorten johtokunnan jäsenenä. Lisäksi hän on kunnanvaltuutettu ja kunnanhallituksen jäsen.

Maanomistajien Arviointikeskuksen Seinäjoen yksikössä toimiva Timo-Matti Torppa korostaa, että hänen kauttaan asiakkaalla on käytössä koko kuuden hengen laki- ja arviointipalvelun asiantuntijajoukko.

Asiantuntijaryhmä apuna laki- ja arviointipalveluissa

Lakipalveluihin ja kiinteistöarviointiin erikoistuneen lakitoimiston Maanomistajien Arviointikeskuksen vahvuutena on, että siltä löytyy kummallakin toimialueella kokeneet asiantuntijat. Näin asiakas saa toimeksiannossaan avukseen koko asiantuntijaryhmän.

Teksti ja kuva Arto Takalampi

Maanomistajien Arviointikeskus ei nimestään huolimatta ole vain arviointikeskus vaan myös palveluiltaan täysin kattava lakitoimisto. Siksi nimen perään onkin markkinoinnissa lisätty jatkeeksi ”Maanläheinen lakitoimisto”.

”Kieltämättä meidän tunnettuus lakitoimistona ei ole yhtä hyvä kuin arviointipuolella, jota varten yritys on toki alkuaan perustettu. Toimimme kuitenkin myös valtakunnallisena ja monipuolisena lakitoimistona”, korostaa yrityksen Seinäjoen toimistossa työskentelevä lakimies, varatuomari **Timo-Matti Torppa**.

Toimistossa on pääkonttorissa Espoossa sekä Seinäjoella ja Oulussa kaikkiaan kolme auktorisoitua eli AKA-kiinteistöarvioijaa sekä kolme juristia. Tällä asiantuntijajoukolla yritys tarjoaa erityisosaamista ja lisäarvoa viljelijöille, maan- ja metsäomistajille sekä maaseudun pienyrityksille.

”Kun asiakas ottaa meistä yhteen yhteyttä, hän saa sen myötä tuekseen koko tiimiorganisaatiomme eli kuuden asiantuntijan palvelut sekä arviointi- että lakitoimistopuolelta. Olemme siten täällä Seinäjoellakin varsin kohtuukokoinen asiantuntijatoimisto”, Torppa huomauttaa.

Kun samassa toimistossa yhdistyvät lakipalvelut ja kiinteistöarviointi, tilanteen niin vaatiessa ne voivat myös palvella toisiaan ristiin. Näin tiettyyn asiaan saadaan jouheasti näkökanta puolin ja toisin.

Arviointi- ja lakipalvelujen toimeksiannoissa ei ole rajoituksia. Esimerkiksi Torpan lakipuolen tehtäväkenttää kuvaa, että hänen saamistaan toimeksiannoista kolmasosa on yleisen kiinteistö- ja ympäristöoikeuden alaa, toinen kolmannes useimmiten maataloihin liittyvää perhe- ja jäämistöoikeutta ja loppukolmannes yleisjuridiikkaa.

Näissä aihealueet ovat laadusta laitaan: on vaativia, tiensä päähän tulleiden koneym. yhtymien purkamisia tai jakamisia, kun perustajat ovat tulleet tiettyyn ikään, maatalojen talouskriisin aiheuttamien vakuusvajeiden seurauksia, urakointi- tai sopimusriitoja ja sopimusten laatimisia.

”Aiemmin yleiset tuantorakennusten ympäristölupaan liittyvät toimeksiannot ovat vähentyneet, ja tilalle ovat tulleet myönteiset tuulivoima-asiat tuulivoimalarakentamisen yleistyessä. Niissä autamme maanomistajia saamaan mahdollisimman hyvät sopimukset”, Torppa kiteyttää tuulivoimatoimeksiannot.

Hän toivoikin, että Arviointikeskus asiantuntijoinen tulisi mahdollisimman monelle tutuksi ja heidän puheille tulnaisiin suoraan niin laki- kuin arviointiasioissakin. Nyt toimeksiannota tulee paljon MTK:n neuvontajuristien kautta.

Alavuden Auto Oy

KONE- JA VARAOSAMYYMÄLÄ

TÄYDEN PALVELUN ERIKOISLIIKE ALAVUDELLA!

Ruohonleikkurit, perämootorit, aggregaatit ja puutarhatuotteet.

Metsä- ja puutarhatuotteet.

Merkkihuolto kaikille edustamillemme tuotteille!

Huollamme myös muut merkit!

P. 06 511 2866 | www.alavudenauto.fi

Traktorinomistajan Rengaskauppa

KYSY TARJOUS!

HÄRMÄNPELTO OY

www.harmanpelto.fi

Tuomisentie 6, Härmä Puh. (06) 484 5175
Soita tai tule käymään!

www.illis.fi 050-404 1941
myynti@illis.fi

KOBELCO

CENTER

Päivöläkatu 35, 60120 Seinäjoki

Ford 5000 -75

Ajettu vain 4200h.

Samassa talossa

41 vuotta, varmasti

hyvä, ketjut kuuluu

kauppaan.

6800€ alv 0%

Etelä-Pohjanmaa Kurikka | P. 040 7688 033 | Jess-Will Oy

Kauhavalaisessa Aron maatalousyhtymässä on kuuluttu jo vuosikautia viljelijöiden työterveyshuoltoon, jonka palveluihin kuuluvat myös tilakäynnit. Tilan emäntä Kaija Aro pitää niitä tärkeinä, koska ulkopuolinen ammattilainen näkee usein asiat paremmin kuin navetassa samalla lailla vuosikautia työskennellyt.

Työterveyshuolto tärkeä viljelijälle

Kauhavalainen emäntä Kaija Aro pitää MTK-Etelä-Pohjanmaan toteuttamaa viljelijöiden työterveyspalvelujen kilpailuttamista erittäin hyvänä asiana. Hän on vakuuttunut, että näin viljelijälle tärkeät työterveyspalvelut saadaan entistä paremmalle tasolle.

Teksti ja kuvat Arto Takalampi

Kaija Aro on oikea henkilö kommentoimaan viljelijöiden terveyshuoltoa.

Aron lypsykarjatila eli nykyisin Kaijan, hänen miehensä Jukan ja poikansa Jussin muodostama maatalousyhtymä on kuulunut viljelijöiden työterveyshuoltoon jo vuosikautia. Lisäksi Kaija Aro on ollut jäsenenä alueellisessa työterveyden yhteistyöryhmässä jo parikymmentä vuotta.

Kauhavalla viljelijöiden työterveydestä vastasi pitkään terveyskeskus. Työterveys siirtyi kuntaliitoksen yhteydessä perustettavalle kuntayhtymä Kaksineuvoiselle ja syksyllä 2019 kuntayhtymä siirsi liikkeenluovutuksella työterveysliiketoimintansa Härmämedi Oy:lle.

Kaija Aron mukaan julkisen puolen palvelut ja niiden saataavuus vaihtelivat hyvästä huonoon. Välillä lääkäreitä oli hyvin ja aikoja löytyi nopeasti, välillä huonommin ja akuuttiin selkäkipuun sai ajan vuoden päähän.

”Kyllähän sitä aikaa välillä muisteli haikeana, kun pääsi suoraan lääkäriin”, hän sanoo.

pohjalta puitesopimukset kolmen palveluntarjoajan kanssa, joista yksi on Härmämedi.

Työterveyspalvelujen kilpailutus jäsenten puolesta on hyvä asia, Kaija Aro sanoo.

Kun julkinen puoli ei toiminut kunnolla ja esimerkiksi tarpeelliseksi koettuja tilakäyntejä oli paljon rästissä, tuli Kauhavalla välillä paineita viljelijöiden työterveyshuollon siirtämiseksi yksityiselle. Tämän jälkeen työterveyshuoltopalvelut hieman paranivat.

Arosta oli hieno ja jopa välttämätön asia, että tuottajaliitto päätti kilpailuttaa jäsentensä työterveyspalvelut ja teki sen

Useissa maakunnallisissa luottamustoimissa mukana olevana hänelle on muodostunut selkeä kuva, etteivät työterveyspalvelut ole olleet kunnossa maakunnassa.

”Jossain viljelijät eivät ole edes osanneet sanoa, onko ja missä heidän työterveyshuoltonsa. Kun palvelut on nyt kilpailutettu jäsenten puolesta, niiden toimivuus on vain siitä kiinni, että he ottavat työter-

veyspalvelut omakseen”, hän suosittelee.

Kolmisen vuotta Härmämedillä ollut viljelijöiden työterveyshuolto on Aron omien ja yhteistyöryhmästä saatujen kokemusten mukaan toiminut hyvin.

”Kun tuottajaliitto teki nyt sopimuksen Härmämedin kanssa, meillähän ei käytännössä mikään muutu. Mielestäni palvelut ovat olleet varsin edullisia eikä esimerkiksi lakisääteisistä työterveyspalveluista peritä vuosimaksua”, hän sanoo.

Aron tilalle on otettu ennaltaehkäisevien työterveyshuoltopalvelujen eli terveystarkastusten sekä tilakäyntien lisäksi myös sairaanhoitopalvelut.

Kaija Aro pitää molempia ennaltaehkäiseviä työterveyspalveluja tärkeänä. Säännöllisissä terveystarkastuksissa pystyy hyvin todentamaan ja seuraamaan omaa terveyttään ja siinä mahdollisesti tapahtuvia muutoksia.

”Vastaavasti tilakäynnit opettavat avaamaan silmät. Ulkopuolinen näkee asiat paremmin, sillä navetassa tulee oikeasti sokeaksi monille asioille, sillä niihin tottuu”, hän myöntää.

Joillekin vieraan, joskin ammattilaisen päästäminen navettaa tutkimaan on vaikeaa. Kaija Aro päivittäin nauhrauttaa suhtautuvansa asiaan toisin.

”Ei tulisi mieleenkään ottaa nokkiin, jos joku löytää kehitettävää. Tykkään kun esimerkiksi lomittajilla on joi-tain ideoita, miten homman voisi tehdä kätevämmiin. Vain se harmittaa, etten ole sitä itse hoksannut.”

Tilalla on yhden robotin ja noin 70 lypsylehmäpaikan pihatto, joka rakennettiin 1996 ja laajennettiin nykyiseen kokoonsa 2009. Robottilypsyyn siinä siirryttiin vuonna 2012. Viimeksi tehtiin umpilehmille ja hiehoille vielä kuivikepohjainen osasto lisäksi.

Viljelijöiden työterveys- huoltoon liittyminen helpoksi

MTK-Etelä-Pohjanmaa on kilpailuttanut jäsentensä puolesta maatalousyrittäjien työterveyspalvelut ja tehnyt niistä puitesopimuksen kolmen palveluntarjoajan kanssa. Viljelijöiden liittyminen työterveyshuoltoon on mahdollisimman helppoa, kun heidän ei tarvitse itse lähteä kilpailuttamaan palveluja.

Teksti ja kuvat Arto Takalampi

MTK-Etelä-Pohjanmaa toteutti viljelijöiden työterveyspalvelujen kilpailutuksen tuottajaliiton alueella yhteistyössä Työterveyslaitoksen ja Melan kanssa. Kilpailutuksen tuloksena solmittiin puitesopimukset työterveyshuollosta kolmen palveluntarjoajan, Härmämedi Oy:n, TT Botnia Oy:n ja Oy KristinaMedi Ab:n kanssa.

MTK-Etelä-Pohjanmaan tavoitteena kilpailutuksessa oli parantaa viljelijöiden tarpeita vastaavan työterveyshuollon saatavuutta ja hinta-laatusuhdetta liiton alueella. Yksi syy kilpailutukseen olikin viljelijöiltä saatu kriittinen palaute työterveyshuollon saatavuudesta, hinnasta ja palvelulupauksista.

Lisäksi liittyminen työterveyshuoltoon haluttiin tehdä mahdollisimman helpoksi ja sillä nostaa viljelijöiden työterveyshuollon kattavuutta. Tällä hetkellä noin 40 prosenttia maakunnan viljelijöistä kuuluu työterveyshuollon piiriin.

”Halusimme viljelijöille heidän tarpeitaan vastaavat sopimukset, mikä oli keskeinen asia näiden kolmen palveluntarjoajan valinnassa. Edellytyksenä oli myös, että palvelua voidaan kehittää yhteistyössä niiden ja tuottajaliiton kesken”, sanoo kilpailutusta vetänyt järjestöagronologi **Sanna Ojala** tuottajaliitosta.

”Meille oli ensiarvoisen tärkeää, että koko yritys sen johtoa myöten on sitoutunut tähän, vuoropuhelu toimii ja palautetta voidaan ottaa vastaan. Toimijoiden valinnassa korostui myös, että niillä on maatalousyrittäjien arkea ja elämää ymmärtävää ja osavaa henkilöstöä.”

Kun liitto on kilpailuttanut ja tehnyt sopimukset viljelijöiden työterveyshuollosta kolmen palveluntarjoajan kanssa, työterveyshuoltoon liittyvän tai sopimustaan päivittävän viljelijän ei tarvitse siis itse lähteä enää kilpailuttamaan palveluja.

”Kaikilla palveluntarjoajilla on oma hinnastonsa kullekin palvelulle ja ne ovat nähtävissä jäsenkirjautumisen takana nettisivuillamme. Olemme neuvotelleet valmiin sopimuksen, johon tarvitsee vain liittyä ja ottaa kyseiset palvelut haluamaltaan palveluntarjoajalta, haluamansa laajuusina”, Sanna Ojala havainnollistaa.

Työterveyshuollon palvelut voi ottaa ennaltaehkäisevänä ja siihen voi liittää myös sairaanhoitopalvelut. Edelliseen kuuluvat muun muassa tilakäynnit, joissa kaikilla toimijoilla on mukana eri järjestelyin omat maatalousalan asiantuntijansa.

Valitut kolme toimijaa poikkeavat toisistaan palvelutarjonnan hinnaltaan ja

vaihtoehdoiltaan. Viljelijä voi vapaasti valita minkä yrityksen vain, sillä mitään aluerajoituksia ei ole.

”Esimerkiksi ilmajokelainen viljelijä voi valita Härmämedin, jos kokee sen tarjonnan itselleen parhaaksi”, Ojala ottaa esimerkin.

Hänen mukaansa valittujen toimijoiden palvelut ja toimipisteet kattavat liiton toimialueen kunnat kohtalaisen hyvin. Jos toimipistettä ei ole omassa kunnassa, kohtuullisella etäisyydellä se kuitenkin on.

Sanna Ojala suosittelee myös sivutoimisia viljelijöitä ostamaan maatalousyrittäjien työterveyspalvelut. Monet kuuluvat jo työpaikkansa kautta työterveyshuoltoon, mutta siellä ei välttämättä ole maatalousalan tietämystä viljelijän ammattiin ja tilan töihin liittyvistä terveysriskeistä.

”Ja kannattaa muistaa, että viljelijä itse on kuitenkin tilan tärkein voimavara, jonka terveydestä kannattaa huolehtia. On jo hyvä, jos joku ammattilainen kysyy aika ajoin, kuinka sinä oikein voit.”

”Parin viime vuoden aikana viljelijöiden henkistä jaksamista on nimittäin koetellut esimerkiksi yhä enemmän ilmastokeskusteluun liittyvä maatalouden syyllistäminen. Se on koettu perusteettomaksi ja vaikeaksi hyväksyä”, Ojala kertoo viljelijöiden tunnoista.

Oy KristinaMedi Ab

- Terveystuottopalveluja tuottava yritys, jonka omistavat 15 Suupohjan alueella toimivaa yritystä, yksityishenkilöitä ja Kristiinankaupunki.
- Yhtiöllä on työterveyshuollon toimipisteet Kristiinankaupungissa, Kaskisissa, Närpiössä, Teuvalla ja Kauhajoella. Päiväkirurginen sairaalaysikkö on Selkämeren sairaalassa Kristiinankaupungissa.
- Työterveyshuollon palveluina ovat sekä lakisääteinen, ennaltaehkäisevä työterveydenhuolto että yleislääkäritasoinen sairaanhoito. Tila käyntien ja normaalin vastaanotto toiminnan lisäksi käytössä on sähköinen ajanvaraus, kiireetön chat ja etävastaanotot.

Härmämedi Oy

- Työterveyshuolto Härmämedi Oy on perustettu vuonna 2012 ja sen omistavat paikalliset yritykset sekä Kauhavan kaupunki.
- Yrityksellä on toimipisteet Ylihärmässä ja Evijärvellä.
- Asiakasyhteisöjä on 750, joista maataloustiloja 345.
- Härmämedin painopiste on ennaltaehkäisevä työterveyshuolto.

TT Botnia Oy

- Kuntien ja kuntayhtymien omistama osakeyhtiö, jonka tehtävänä on tuottaa ja välittää valtakunnallisesti monipuolisia työterveyspalveluja sekä näihin liittyviä sairaanhoitopalveluja pääasiassa Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan alueella.
- Yritys on perustettu vuonna 2019 ja se aloitti operatiivisen työterveys-toimintansa tänä vuonna. Se toimii 17 eri toimipisteessä.
- Palvelut koostuvat lakisääteisestä ennaltaehkäisevästä työterveyshuollosta ja työterveyspainotteisesta sairaanhoidosta.
- Yrityksellä on käytössään sähköiset palvelut: nettiajanvaraus, sähköiset terveyskyselyt, chat-palvelu sekä etävastaanottomahdollisuus.

MTK-Etelä-Pohjanmaan on tehnyt sopimuksen kolmen palveluntarjoajan kanssa viljelijöiden työterveyshuollosta. Kilpailuttamisella tuottajaliitto halusi tehdä työterveyshuoltoon liittymisen jäsenilleen mahdollisimman helpoksi, sanoo kilpailutusta vetänyt järjestöagronologi Sanna Ojala tuottajaliitosta.

MTK:n metsälinjan kenttäpäällikkö Mikko Syri korostaa, että mtk-laista metsäedunvalvontaa ohjaa selkeä periaate eli metsänomistajan päätäntävällän vahvistaminen: metsänomistajalla pitää olla oikeus käyttää ja hyödyntää omistustaan haluamallaan tavalla.

Metsäedunvalvonta korostuu entisestään

Metsäedunvalvonnassa metsänomistajien oikeuden turvaaminen omaisuutensa käyttöön korostuu nyt entistä enemmän, sanoo MTK:n metsälinjan kenttäpäällikkö Mikko Syri. Yleinen kiinnostus metsiä kohtaan on lisääntynyt Suomessa, ja tällä hetkellä on valmisteilla useita metsiä ja niiden käyttöä sääteleviä lakihankkeita.

Teksti ja kuva Arto Takalampi

Etelä- ja Keski-Pohjanmaalla toimivan kenttäpäällikkö **Mikko Syrin** mukaan samalla kun kiinnostus metsiä kohtaan on kasvanut, ovat näkemyksetkin selvästi monipuolistuneet, ja samalla ovat myös näkemuserot vahvistuneet.

Kuvaavaa ajalle on, että sellaista henkilöiden metsänäkemykset ovat entis-

tä äänekkäämpiä, joilla ei ole edes henkilökohtaista kytköstä metsään.

”Meidän yleisenä lähtökohتانamme edunvalvonnassa on tuoda esiin, millä lailla Suomessa hoidetaan metsiä ja mikä rooli metsillä on täällä. Siinä korostuu metsänhoidon kestävyysajattelu, jossa metsät ovat esimerkiksi ilmastoasioissa osa ratkaisua, eivät ongelma”, hän korostaa.

Metsiä, niiden käyttöä ja

omistusta kohtaan tulee nyt aiempaa enemmän painetta sekä kansallisella että EU-tasolla valmisteilla olevista uudistuksista. Useimpiin niistä suunnitellaan vaatimuksia, mitä saa tai ei saa, tai mitä pitää tehdä.

”Näissä asioissa mtk-laisen metsäedunvalvonnan terävin kärki on metsänomistajan päätäntävällän vahvistamisessa, sillä hänellä pitää olla oikeus käyttää ja hyödyntää

omistustaan haluamallaan tavalla”, Syri korostaa.

”Kun vahvistetaan metsänomistajan roolia ja heidän tavoitteidensa toteuttamista, ollaan pitkälle samassa linjassa kansallisten tavoitteiden kanssa.”

Hän kuitenkin huomauttaa, että metsänomistajia on kaikkiaan 600 000, ja he ovat moniarvoisia metsänsuhteen: jokaisella heistä on omassa metsässään eri-

laisia tavoitteita. Se näkyy myös aiempaa suurempana kiinnostuksena metsää kohtaan, joskin aktiivisuutta voisi Syrin mielestä olla vielä nykyistäkin enemmän.

”Pääpaino metsänomistajilla on toki edelleen talouskäytössä, mutta osa haluaa myös suojella metsiään ja osa korostaa virkistysarvoja. Metso- ja Helmi-ohjelmat tarjoavat nyt hyvät mahdollisuudet vapaaehtoiseen suojeluun.”

Uusi ja voimistuva edunvalvontasektori on koko MTK-kentässä tuulivoiman ja siihen liittyvien siirtolinjojen rakentaminen. Kun tuulivoimayrityksiä on

Syrin mukaan nouseva tuulivoimatrendi näkyy jo hänenkin työssään, sillä asiasta tulee paljon kyselyjä ja niihin liittyy paljon epäselvyyksiä.

Hän kuitenkin huomauttaa, että metsänomistajia on kaikkiaan 600 000, ja he ovat moniarvoisia metsänsä suhteen: jokaisella heistä on omassa metsässään erilaisia tavoitteita.

moneen lähtöön ja jokaisella omat sopimustapansa, edunvalvonnassa korostuu keskeisesti maanomistajan neuvotteluasemasta ja yksityisen omaisuuden suojasta huolehtiminen.

Kokonaan oma lukunsa ovat riistakysymykset. Riistasektorilla riistahallinto, metsästäjät ja maanomistajat toimivat tiiviissä yhteistyössä, sillä yksin ei kukaan niistä voi hoitaa ja hallita sektoria.

Näkemyserot painottuvat Syrin mukaan etenkin hirvikantoihin ja niiden tasoon.

”Siinäkin maanomistajien neuvotteluaseman ja oikeudellisen aseman tunnistaminen ja tunnustaminen on tärkeää, ja maanomistajalla on oltava sananvaltaa. Tällä hetkellä maanomistajat kuitenkin kokevat, että heidän mielipiteellään ei ole vaikutusta päätöksiin”, hän huomauttaa.

”Maanomistajien kannalta olennaisinta on, että hirvikanta on sellaisella tasolla, jolla vältetään laajoilta hirvien aiheuttamilta taimikko-tuhoilta. Jos tietyllä alueella ilmenee pahoja hirvituhoja, pitää sinne voida kohdistaa metsästystä.”

”Pääpaino metsänomistajilla on toki edelleen talouskäytössä, mutta osa haluaa myös suojella metsiään ja osa korostaa virkistysarvoja. Metso- ja Helmi-ohjelmat tarjoavat nyt hyvät mahdollisuudet vapaaehtoiseen suojeluun.”

HAKETUSURAKOINTIA! ERI SEULAKOKOJA!

Ossi 050 356 3150

VALMISTETAAN HALKOMAKONEITA
ISOILLE PUILLE!

Puun max. leveys 1 metri, pituudella ei väliä!

P. 040 8259 528

www.koskilahti.com

RAKENNUSLIIKE KENKKILÄT OY

Vahvaa
maatalousalan
rakentamisen
osaamista
Etelä-Pohjanmaan
alueella!

P. 040 5292 016

jo vuodesta 1998 Etelä-Pohjanmaalla

Maatalouden ja pienyritysten
kittijänpitotyöt

LAKEUDEN
MAATALOUSTILI

Keskustie 36, 61100 Peräseinäjoki
0400-477 447
seppo.korpi@lakeudenmaataloustili.fi

MTY Tilipalvelu

Jalasjärvi
info@mty.fi

P. 06 4568 900

28.-29.1.2022
Seinäjoki

Talven lumitöihin suoraan varastosta!

1880

KYSY TARJOUS LÄHIMMÄLTÄ JÄLLEENMYYJÄLTÄSI:
Maahantuonti sekä myynti Etelä-Pohjanmaa: HCP Finland 050 476 2028
Uusimaa, Kotka-Kouvola-Lahti-Hämeenlinna-Forsssa-Turku: Oy J-Trading Ab 020 458 600
Lantmännen Agro: Tampere 03 357 1800 | Häijää 03 518 7081 | Jyväskylä 014 362 0799
Kuopio 050 361 1663 | Iisalmi 050 579 2243 | Nivala 08 445 8500 | Oulu 010 835 0280
Mikkeli: Etukone Oy 0440 321 761

WEIDEMANN

designed for work

3080

Katso koko Weidemann mallisto: www.hcpetersen.fi
H.C. Petersen Finland Oy | Hautomonkatu 2, 60120 Seinäjoki | 050 476 2028

IHANIA JOULUKORISTEITA JA VANHANAIKAISIA JOULUTAULUJA!

Lankoja, lahjoja, Englisch Tea Shop teet, Lakrids by Bülow ym.

Auki ma-pe 10-17 ja 10-14
Su 5.12. auki 12-15

Susannes Shop & Cafe

Uudensillantie 3, Lapväärtti • 040 538 0409
www.susanneshop.fi

Haketus- ja murskausurakointi

Kannisto Oy

0400 366 856
www.kannistooy.fi

Nopeutta ja turvallisuutta paalien kuljetukseen!

Paalivaunu 9 m

- ylöspäin nousevilla hydraulisilla laidoilla
- 9,0 m / 18 tn, jarrulla
- 710/45R22,5

Kotimaiset maansiirtovaunut Camion Combi 70, 85 ja HD 100

kantavuus 12-18 tn, tilavuus 7 - 10 m³

**Camion
REHUPIHTI**
160 cm 200 cm

RUOKINTAPÖYDÄN PUTSARI

UUTUUS!

**Rajoitettu
erä**

alv 0% **825 €**
Suoramalli, leveys 165 cm

**Runsas valikoima
renkaita ja vanteita**

PAALIPIHTI
2-sylinterinen,
hellävarainen ja
tehokas

**Talvi
tulee!**

SIIPILUMIKAUHAT

160 cm, 200 cm ja HD 240 cm

**Myös
Verkkokaupasta!**

GIANT

G1100

Kubota 20 hv/15 kW

- omapaino 1100 kg
- kaatokuorma 1000 kg
- 0-15 km/h

**Sovi
esittely!**

G2300HD

Kubota 26 Hv / 19 kW

10-20 km/h • omapaino 2300 kg

-Puhtaan ilman puolesta-

G5000

Kubota 75 Hv

Stage V

- omapaino 5200 kg
- Propolisähydrauliikka
- 35 km/h

Seuraa meitä!

YouTube

hyvakone.com

HYVÄKONE

KURIKKA: Tuomo 040 590 2775, Vesa-Matti 0400 172 005, Renkaat ja vanteet: Ismo 0400 168 113

MUSTASAARI: Stig 050 534 1122 • Katso muut jälleenmyyjät netistä hyvakone.com • myynti@hyvakone.com

SUORAAN TEHTAALTA

**Uusi JC4000 Star
Laser-vantain**

29 900€ alv 0%

HUOM! Kuvan kone sisältää lisävarusteita.

UUTUUS!

Uusiin tukiehtoihin soveltuva
huipputehokas 6,4m leveä.

Tume Harrow R640L

15 900€ alv 0%

TUME TITAN

**POHJANMAAN ALUEELLE
ERITYISEN SOPIVA KONE
ISOILLA SÄILIÖILLÄ!**

MEILTÄ MYÖS KUNNOSTETUT VAIHTOKONEET! Rahoituksella koroton maksuaika vuoden 2022 loppuun!

TUME

tumeagri.fi

Jorma Lähetkangas
044 581 6135
jorma.lahetkangas@tumeagri.fi

Perttu Koivuharju
040 544 8025
peretu.koivuharju@tumeagri.fi

**Tarjoukset
voimassa
vuoden
2021
loppuun.**

Otetaan tilanne haltuun

- onnistumme yhdessä!

Talous hallintaan

Välitilinpäätös antaa ennusteen tilan tuloksesta. Ennusteen pohjalta voidaan vartaila ja arvioida eri toimenpiteiden vaikutusta tilan tulokseen ja verotukseen.

Viljatilán panokset järkeviksi

Viljelyn suunnittelu tulevaan kasvukauteen on aloitettava jo nyt kustannusten hallitsemiseksi. Keinoja on useita; viljelyyn voidaan ottaa mm. maanparannuskasveja ja typenkerääjiä, jotka menestyvät ilman lannoitusta.

Eläintilalla säästö väärässä paikassa voi tulla kalliiksi

Hyvälaatuisen nurmisadon eteen kannattaa panostaa nyt! Laadukkaalla säilörehulla korvataan hintavat täydennysrehut ja maitotiloilla ruokinta optimoidaan tuotokseen nähden järkeväksi. Rehuanalyysien avulla löydetään oikeat parannuskeinot, eikä säästetä väärässä paikassa.

Asiantuntijamme auttavat!

PRO
Agria Etelä-Pohjanmaa
proagria.fi/ep #onnistumme yhdessä

Markkina terveelle pohjalle

Vuosi sitten MTK-Etelä-Pohjanmaan peräsimeen siirtynyt Timo Kankaanpää sai hypätä tuottajien edunvalvonnassa liikkuvaan junaan, sillä käynnissä on tällä hetkellä useitakin maatiloja koskevia uudistuksia. Akuutein huoli on kuitenkin talouskriisi, johon ratkaisu pitää löytyä markkinoilta.

Teksti ja kuvat Arto Takalampi

Maaseudun elinkeinoja säätelevää lainsäädäntöä ja uudistuksia on valmistelussa tällä hetkellä poikkeuksellisen paljon sekä kansallisella että EU-tasolla. MTK-Etelä-Pohjanmaan puheenjohtajana kuluva, koronan yhä sävyttämän vuoden alusta toiminut ilmajokelainen Timo Kankaanpää sanookin, että edunvalvonnassa riittää nyt työtä.

”Sitä tehdään hyvin aktiivisesti sekä maakunta- että kansallisella tasolla. Seuraavan ohjelmakauden capissa on vielä valuvikoja, ja siksi siinä on perään katsottavaa reilu vuosi kansalliseen toimeenpanoon asti, samoin monissa kansallisissa lakiesityksissäkin.”

Kaksi ajankohtaista huolta ja uhkaa on Kankaanpään mukaan kuitenkin noussut tänä vuonna selvästi yli kaiken muun: kato ja kustannusten nousu sekä siitä johtuva maatilojen talouskriisi. Ja ilmastoahdistus.

Vaikka viljan hinta on nyt viljelijöiden toivomalla tasolla, kesän kadosta kärsivät niin kasvinviljely- kuin kotieläin-tilatkin, hän muistuttaa.

”Viljatilallisen sato jäi niin pieneksi, että hinnasta huolimatta ohrahehtaarin tuotto jäi miinukselle viime vuodesta. Kotieläin-tiloille viljan hinta muuttuu katastrofaaliseksi, kun on pakko siirtyä ostoviljaan, sillä tuottajain-

nat eivät ole seuranneet kustannuskehityksen mukana”, hän huomauttaa.

Kankaanpää pitää välttämättömänä, että kannattavuuskriisiin haetaan pysyvä ratkaisu nimenomaan markkinoilta. Tuotteista pitää saada markkinoilta kunnon hinta, sillä nyt markkina ei hänen mukaansa ole terveellä pohjalla.

Tilapäiset valtion tukiaiset hän hylkää heti kätelessä. 10 miljoonan euron tukipaketti ei helpottaisi yhtään tilaa kohti, mutta lisäisi byrokratiaa. Samalla se tarkoittaisi, että ruoan hintaa pidettäisiin keinotekoisesti alhaalla valtion tuella.

”Eli terveisiä teollisuudelle ja kaupalle, ei muuta kuin tehdä vain”, hän heittää haasteen.

Korona-aikana tuntui jo välillä, että hyvä kun ilmastosta ei koko ajan puhuta, mutta se oli tilapäistä.

Useampia vuosia kytenyt ilmastokeskustelu on nyt ryöpsähtänyt valloilleen, ja viimeistään Elokapiinan agitoimana. Ilmastokeskustelun syyttävä sormi on osoittanut koko ajan maa- ja metsätalouteen.

MTK-Etelä-Pohjanmaan puheenjohtaja Timo Kankaanpää on huolissaan sekä viljelijöiden toimeentulosta että jaksamisesta. Heikosta sadosta käynnistynyt akuutti kannattavuuskriisi koettelee rajusti tilojen taloutta ja ilmastosityttely viljelijöiden jaksamista.

”Korona-aikana tuntui jo välillä, että hyvä kun ilmastosta ei koko ajan puhuta, mutta se oli tilapäistä. Maa-

ajan käyttöön uusia, ilmastoystävällisiä viljelytekniikoita tukijärjestelmänkin ohjatesa niihin. Sekään ei riitä.

”Vaikka me viljelijät toimimme tarkasti säästösten mukaan, silti meitä syyllistään. Joillekin tahoille tuntuu olevan mahdotonta hyväksyä, miten paljon maaseudulla tehdään ilmastotyötä.”

”Hyvä esimerkki on, miten kynnetyt peltot on syksyisin selvästi vähemmän kuin vaikka 10 vuotta sitten, samoin kiinnostus lisätä kiertotaloutta biokaasulaitoksia rakentamalla.”

Timo Kankaanpäällä on monipuolinen kokemus tuottajajärjestöstä sen jokaiselta tasolta, sillä hän oli nuorten viljelijöiden edustajana kol-

mivuotiskauden myös MTK:n johtokunnassa. Lisäksi hän toimi Ilmajoen maaseutupäällikkönä 17 vuoden ajan lukuun ottamatta em. johtokuntapestä.

”Kun tietää, miten koko järjestö toimii, antaa se tähänkin tehtävään laajempaa näköalaa. Vastaavasti ymmärtää, miten yleensäkin valtionhallinnon koneisto toimii, eli siellä kaikki ei tapahdu käden käänteessä”, hän selventää.

Parhaillaan käynnissä olevan MTK:n järjestöuudistuksen viemistä kunnialla maaliin ensi vuoden aikana hän pitää erityisen tärkeänä koko järjestölle. Toteuduttuaan se tuo etua ja lisäarvoa jokaiselle jäsenelle.

Maatilayrittäjä on yrityksensä tärkein voimavara

Maatilojen määrä on viime vuosina vähentynyt, mutta vastaavasti tilakoot ovat merkittävästi suurentuneet. Maatilat ovat nykyään yhä useammin työllistäviä yrityksiä, joissa työskentelee yrittäjäperheen lisäksi myös palkattua työvoimaa. Maatilojen arjessa henkilövahinkojen riski on todellisuutta. Isot koneet- ja laitteet, tuotantoeläimet, kiire ja toisinaan myös haastavat olosuhteet vaikuttavat osaltaan riskeihin, kertoo maatilamyyntitiimin esimies **Sini Ritamäki** LähiTapiola Etelä-Pohjanmaalta.

Ritamäki on tyytyväinen siihen, että maatilayrittäjät tiedostavat entistä paremmin henkilövahinkoriskit ja varautuvat niihin. Ihminen on kuitenkin konetta tärkeämpi maatilalla voimavara. Kun maatilayrittäjälle, tai työntekijälle sattuu tapaturma, sairastuminen, tai pahimmillaan kuolema, on maatilalla toiminnan silti voitava jatkaa. Sairastumisen ja tapaturman osalta hoitoketjun nopeus on erittäin tärkeää, painottaa Ritamäki. Joskus on myös tarpeen palkata työntekijä oman sairasloman ajaksi. Tämän tyyppisten lisäkulojen varalle voi myös ottaa vakuutuksen, kertoo Ritamäki. Henkivakuutus tuo taloudellista turvaa läheisille ja on osaltaan mahdollistamassa jatkuvuuden maatilalla toiminnassa.

Maatalousyrittäjän vakuutusten lakisääteiset pohjarakenteet ovat MATA- ja MYEL-vakuutukset. Nämä luovat Ritamäen mukaan hyvän

perustan henkilöturvalla, mutta niiden lisäksi ja niitä täydentämään on tarjolla myös muita henkilövakuuttamisen vaihtoehtoja. Tärkeää on löytää juuri kyseiselle maatilayrittäjälle, hänen perheelleen ja työntekijöilleen sopiva vakuutusratkaisu. Meidän maatilaerikoistuneet asiantuntijamme auttavat mielellään maatilayrittäjää löytämään tilalle yksilöllisesti räätälöidyn vakuutusratkaisun, lupaa Ritamäki.

-Maatilayrittäjät ovat meille tärkeä asiakasryhmä ja siksi olemme panostaneet niin henkilöstön osaamiseen, kuin määräänkin. Maatilatiimissä työskentelee Etelä-Pohjanmaalla kaikkiaan 15 maatilaerikoistunutta asiantuntijaa. Myyntipäälliköitä, edustajia ja maatilaneuvojia, kattavasti koko maakunnan alueella, kertoo Ritamäki tiimistään. Paikallisen asiantuntijan kanssa on hyvä käydä maatilayrityksen riskit, tarpeet ja toiveet läpi, toteaa Ritamäki.

Maatila-
myyntitiimin
esimies
Lähitapiola
Sini Ritamäki

MYLLYT · KULJETTIMET
LIETSOT · KYLVÖLAITTEET
Oy Nord Mills Ltd
www.nordmills.fi · Puh 06 488 7029

S/L SALAOJITUS LEPPINEN OY
SALAOJITUKSET
suunnittelusta toteutukseen,
Suomen uusimmalla ja
nykyaikaisimmalla tekniikalla
varustettua aurakone-
kalustoa käyttäen.
SALAOJITUS LEPPINEN OY
Puh. 0400-866 702
posti@salaojituksetleppinen.fi
www.salaojituksetleppinen.fi

MATEKO
LUOTETTAVA KUMPPANI
HUOLTO JA VARAOSAT:
Pasi Länsisaari 040 9010 743
KONEMYYNTI:
Jani Huotila 040 9010 706
JCB
www.mateko.fi | Laturitie 13, 60510 Seinäjoki

Laihian LTP Tilipalvelu Ky
Vaasantie 522, 66420 Ruto.
info@laihiantilipalvelu.fi
• Kirjanpito palvelut kaikille yritysmuodoille
• Maa- ja metsätalouskirjanpidot
www.laihiantilipalvelu.fi • Puh. (06) 476 1104

KAIVINKONEEN ROUTAPIIKIT KANTO-/KIVIHARAT

- Metsä- ja salaojakauhut
- Luiska- ja tasauskauhat
- Kuokka- ja kaapelikauhut
- VAPO suo-ojakauha
- NTP10-vastapala ja liitin ym.
T.LATVALA
Jalasjärvi. 0500 269 944 • www.tlatvala.fi

Liimapuupalkit asennusvalmiina? Tottakai!
Navettojen, konesuojien ja varastojen palkkitoimittaja
KESTOPALKKI
Kestopalkki LPJ Oy
Puusepantie 89
62420 KORTESJÄRVI
Puh. (06) 4880 200
kestopalkki@kestopalkki.fi
www.kestopalkki.fi

Paikallista palvelua

Maatilaerikoistuneet asiantuntijamme auttavat sinua löytämään maatilallesi yksilöllisesti räätälöidyn vakuutusratkaisun.

Kuva: Matti Hautalahti

Vakuutus-
ja korvauspalvelut
puh. 06 534 2100

LÄHITAPIOLA
Etelä-Pohjanmaa

Suoramyynti aina myös kuluttajatyötä

Kirsi ja Arto Huhtalan Lakeuden Highland -tilalla Luopajarvellä Jalasjärvellä kasvatetaan sekä ylämaankarjaa että lampaista. Jo 13 vuoden ajan tuotteet on myyty suoraan kuluttajille, mikä on tuottajien mukaan aina myös kuluttajatyötä. 100-vuotias MTK-Jalasjärvi tekee maataloutta tunnetuksi koululaisille kummitilatoiminnallaan.

Teksti ja kuva Arto Takalampi

Kirsi ja Arto Huhtalan tilalla on ollut ylämaankarjanlihan suoramyyntiä jo vuodesta 2008 lähtien ja lampaanlihan myyntiä 8 vuotta. Huhtalat korostavat, että kuluttajatyö on käytännössä koko ajan mukana suoramyyntitoiminnassa.

”Kuljemme paljon eri myyntitapahtumissa ja markkinoilla varsinkin loppukesästä sekä joulun alla ja lisäksi myymme tuotteita reko-piirissä. Meillä on myös oma tilamyymälä, joka on auki kesäisin sekä talvikaudella juhlapyhien alla.”

”Kun tapaamme kuluttajan aina kasvotusten, jokainen myyntitapahtuma on myös kuluttajatapahtuma. Siinä joutuu laittamaan usein myös oman persoonansa peliin ja olemaan ”tuntosarvet” koholla”, Kirsi korostaa

Myyntitapahtumien yhteydessä Huhtalat puhuvat asiakkaille yleensä suomalaisesta ruuasta, lihantuotannosta ja maataloudesta sekä oman tilansa tuotannosta. Tilatietoa löytyy myös heidän jakamastaan laadukkaasta tilaesitteestä.

”Kun myymme vain itse kasvattamamme ylämaankarjan ja lampaan lihaa, perustelemme aina myös, miksi tuotteemme eroavat kaupasta ostettavista lihatuotteista myös hinnaltaan. Pienteurastamoissa tehokkuus ei ole samaa luokkaa kuin teollisessa tuotannossa”, Kirsi huomauttaa.

”Viime aikoina kuluttajat ovat osanneet kysyä myös maatalouden heikentyneestä kannattavuudesta, ja olemme kertoneet syitä siihen. Havaintoesimerkki löytyy läheltä, sillä meillä lampaan teurastuttaminen kallistui tänä vuonna neljänneksellä.”

Puskaradio on tilan tuotteille hyvä kanava markkinoinnissa, mutta aktiivista markkinointia ja yhteydenpitoa asiakkaisiin he tekevät lähinnä sosiaalisen median kautta. Esimerkiksi kaikille rekopiiriläisille kerrotaan viesteillä, mitä tilalla tapahtuu.

Tilalla järjestetään myös vuotuinen tapahtumapäivä, jossa Kirsi vastaa lihan myynnistä sekä lihasta ja kokkaamisesta kertomisesta. Arton vastuulla ovat eläimet.

”Minä seison laitumen vieressä puhumassa tilamme eläimistä ja muusta aiheeseen liittyvästä. Meillä on helppo tehdä kuluttajatyötä, kun lampaat ja ylämaankarjat ovat nähtävillä koko ajan ulkona arkisessa ympäristössä”, Arto sanoo.

Kuluttajien kiinnostus eksoottiselta näyttävää ylämaankarjaa kohtaan on laantunut vuosien varrella, kun yleinen tietoisuus rodusta on lisääntynyt. Samoin suoramyynti oli aikanaan aluksi terminä uusi, vaikka tiloilta on kautta aikain myyty suoraan esimerkiksi kananmunia ja maitoa.

Kirsi ja Arto Huhtalan Lakeuden Highland -tilalla on ollut suoramyyntiä jo vuodesta 2008 lähtien. Kokemuksestaan he tietävät, että suoramyyntitapahtuma on samalla myös kuluttajatapahtuma. Kirsin tarjoilema ylämaankarjanlihan savupaisti on tyypillinen juhlapyhien ajan keustosuosikki.

Kuluttajatyö jo ennestään tuttua. Huhtalat ovat tehneet kuluttajatyötä aiemmin muullakin lailla esimerkiksi oman kylän päiväkodilla valmistamalla tilan jauhelihasta lihapullia lasten kanssa ja kertomalla samalla tuotannosta. Koululta on käyty

”Kasiluokkalaiset tekivät kaksi ruoka-annosta, joista toinen oli tonnikalaa ja riisiä, toinen possun ulkofilerullia ja lohkoperunoita. Tonnikalavuosta syötiin vain kolmannes, koska se ei maistunut, mutta possu ja perunat menivät kokonaan.”

ti, jossa jokaisella sivukoululla sekä keskustan ala- ja yläasteella on oma kummitila Jalasjärven alueella. Ne edustavat eri tuotantosuuntia.

Kouluilta on käyty tai käydään omalla kummitilalla tuottajayhdistyksen maksaessa bussikyydit. Koronan

Huhtalat ovat tehneet kuluttajatyötä aiemmin muullakin lailla esimerkiksi oman kylän päiväkodilla valmistamalla tilan jauhelihasta lihapullia lasten kanssa ja kertomalla samalla tuotannosta.

retkellä tilalla ja koululla on oltu myös pitämässä tuntia maatalousyrittäjyydestä.

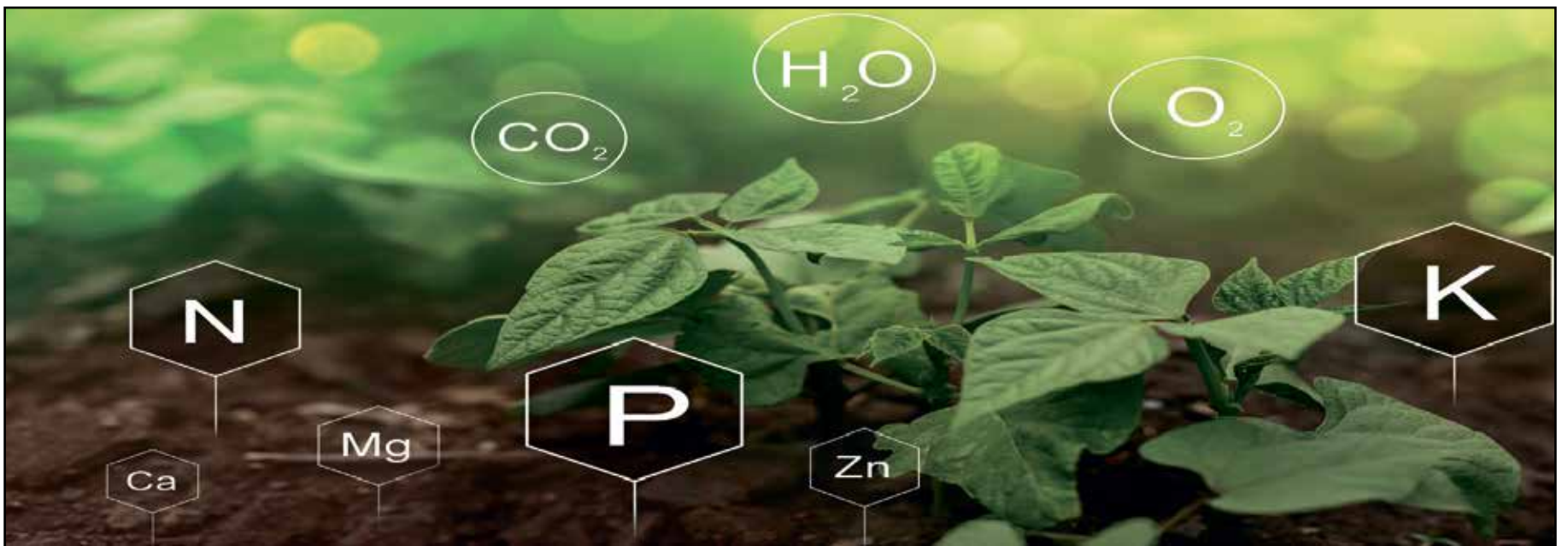
Seinäjoen ammattikorkeakoulun opiskelijoille Kirsi on luennoinut etänä tilan toiminnasta. Valinnaisaineen opettajana yläasteella ollessaan hän kertoi maatalouden lisäksi myös sen johdannaisesta, ruuasta, ihan käytännön tasolla.

”Kun laskimme annoshinnat, niissä ei ollut suurtakaan eroa, vaikka tonnikala-riisi-annosta pidetään yleisesti edullisena. Eli annosten hintoja kannattaa vertailla”, Kirsi summaa.

MTK-Jalasjärvi juhlii tänä vuonna 100-vuotistaivaltaan. Sen kunniaksi alkoi vuoden vaihteessa kummitilaprojek-

tuksi kaikilla kummitiloilla kuten Huhtalassa vierailu ei ole vielä toteutunut.

”Sen sijaan olemme perustaneet alkuvuodesta yhteisen facebook-ryhmän, johon lisäämme kerran kuukaudessa kuva- ja videomateriaalia, mitä meillä tapahtuu”, Kirsi sanoo.

VILJAVUUSTUTKIMUSTA SUOMESSA 70 VUODEN AJAN

Viljavuustutkimustulokset 3 viikossa Mikkelistä
Rehut NIR-analyysinä 3 - 5 päivässä

 eurofins

Agro

015 320 400 • PL 500 (Graanintie 7) • 50101 Mikkelä
044 5885 262 • Nuottasaarentie 17 • 90400 Oulu
viljavuuspalvelu@eurofins.fi
www.eurofins.fi/agro

SGN
GROUP
AGRITEK

KAIKKI KONEET MAATALOUTEEN JA URAKOINTIIN!

 NEW HOLLAND
AGRICULTURE

 CASE IH
AGRICULTURE

 Kverneland

 JOSKIN

 TRIMA

 POTILA

 FARESIN

**ENNAKKOKAUPAN
AIKA ON
NYT!**

Ennakkokaupan hinnat voimassa 30.11.2021 saakka.
Saatavilla työkoneiden ennakkokaupan rahoitus,
jossa kevään toimituksille KORKO- JA LYHENNYSVAPAA
vuoden 2022 loppuun!

Luottoaika 60 kk (sis. kampanja-ajan), käsiraha min.
20 %, eräväli 1 tai 3 kk, käsittelymaksu 10 €/erä,
edellyttää hyväksytyä luottopäätöksen.

 KONERENGAS
SEINÄJOKI

Tuukka Kauppinen 0400 625 611
Isto Kumpu-Huhtala 040 739 6000
Jukka Holappa 040 500 8164
Hautomonkatu 14, 60101 Seinäjoki
seinajoenkonerengas.fi

E-P:n Kone ja Tarvike

Seppo Rajahalme 0400 366 252
Timo Rajahalme 0400 260 047
Marko Rajahalme 0400 260 048

Rullatie 4, Seinäjoki P (06) 428 9000
Turkkirata 24C, Pirkkala Puh. 040 687 4562
www.konejatarvike.net

MTK-Vähäskyrön johtokaksikko, puheenjohtaja Anne Hakala (vas.) ja sihteeri Mariia Nuuja ideoivat aikanaan kotimaisen ruuan viikon yläasteen oppilaille. Siitä saatu palaute on naisten mukaan ollut erittäin myönteinen, ja palstatilaakin se sai vuosittain paikallislehdessä.

Kotimaisen kokkaus koulussa ideoitiin ensin Vähäskyrössä

MTK järjestää tänä vuonna toisen kerran Kokkaa kotimaista -kampanjan kasiluokkalaisille. Vähäskyrössä toiminta on tuttua jo entuudestaan, sillä tuottajayhdistys on pyörittänyt jo vuodesta 2014 kotimaisen ruuan viikkoa 7-9-luokkalaisille yhteistyössä koulun ja elintarvikeyritysten kanssa. Ja ensimmäisenä Suomessa.

Teksti ja kuva Arto Takalampi

MTK-Vähäskyrön puheenjohtaja Anne Hakala ja sihteeri Mariia Nuuja kehittivät vuonna 2014 yhdistyksen järjestämän kotimaisen ruuan viikon, kun siihen tarjoutui sopiva tilaisuus. Kun Itikka täytti 100 vuotta, se tarjosi yhdistyksille mahdollisuuden kysyä tuotesponsorointia hyviin ideoihin.

”Mietimme eri vaihtoehtoja kuten torin makkaratarjoilua, mutta ne eivät oikein houkuttaneet. Sitten päätimme ottaa nuoret kohde-ryhmäksi. Saimme kotitalousopettaja Katariina Suokon heti mukaan ajatukseen järjestää yläasteella kotimaisen ruuan viikon.”

”Näin nuoret saivat kokea hyvistä kotimaisista raaka-aineista kunnan ruuat”, Hakala kertoo alkua.

Viikko toteutui, kun myös koulu näytti vihreää valoa. Se tarjottiin kaikille 7-9-luokkalaisille ja ensimmäisen vuoden erikoisuus oli, että oppilaat saivat raaka-aineet mukaan kotona valmistettavaksi.

”Kustannukset jakautuivat niin, että Itikka maksoi kaikki lihatuotteet jauhelihasta fileisiin. Muut elintarvikkeet maksoi MTK-Vähäskyrö ja me hoidimme hankinnat sekä

myös pussituksen”, Nuuja sanoo.

Palaute ensimmäisen vuoden kampanjasta oli niin positiivinen, että se päätettiin toistaa vähän jalostettuna tietyllä sapluunalla siitä eteenpäin vuoteen 2019 asti. Sitä alettiin järjestää seiskaluokkalaisille sekä kotitalouden valinnaiseksi ottaneille 8- ja 9-luokkalaisille.

”Me hoidimme yhteydenotot yhteistyökumppaneihin,

joilta saimme perusraaka-aineet. Opettaja sai päättää niistä tehtävät ruuat ja hänen laskelmien perusteella haimme sitten raaka-aineet.”

”Olemme pyytäneet yhteistyökumppaneiksi lähialueella toimivia yrityksiä kuten Valion, Atrian, Juustoportin, Snellmanin ja Laihian Maltaan, ja kaikki ovat olleet tähän heti valmiit”, Hakala sanoo tyytyväisenä.

Taatusti kotimaiset muut elintarvikkeet on hankittu paikkakunnalta ja ne on maksanut vuoteen 2019 saakka

"Ajattelimme silloin tätä ideoidessa, että nuorille suunnattu kotimaisen ruuan tunnetuksi tekeminen on

"Yhdistykselle tämä on tullut tietysti maksamaan, mutta vuositasolla puhutaan silti vain muutamista satasista. Meidän mielestämme se on kuitenkin vähän vaikutukseen verrattuna."

Hakala ja Nuuja pitävät kokemansa perusteella erittäin tärkeänä tämänkaltaisen tapahtuman onnistumiseksi, että paikkakunnan koulun opettaja saadaan innostumaan siihen.

"Tässä meillä on ollut hyvää tuuria ja erittäin hyvä yhteistyö Katariina Suokon kanssa. Pidämme tärkeänä myös sitä, että hän on kertonut ruuan valmistuksen yhteydessä kotimaisen ruuan taustoista aina työllisyysvaikutuksiin asti", naiset kiittelevät.

Kotimaisen ruuan vieminen kouluun kokattavaksi on vähäkyröläisten Anne Hakalan (vas.) ja Mariia Nuujan ansiota.

Vähänkyrön tuottajayhdistys. Viime vuodesta MTK tuli mukaan Kokkaa kotimaista -koulukampanjallaan valmiine resepteineen ja maksoi kustannukset. Käytännön järjestämisvastuu jäi yhä tuottajayhdistyksille.

meille paljon mielekkäämpi tapa kuin vaikka seisominen kaupassa esittelemässä. Nämä nuoret ovat kuitenkin hyvin pian itse kotoa pois muuttavia kuluttajia", Nuuja korostaa.

Viime vuodesta MTK tuli mukaan Kokkaa kotimaista -koulukampanjallaan valmiine resepteineen ja maksoi kustannukset. Käytännön järjestämisvastuu jäi yhä tuottajayhdistyksille.

ITSEJÄRJESTETYN LOMITUKSEN TILAT:

Siirtäkää paperityöt meille. Työllistäkää lomittaja helposti ja edullisesti.

TM-Lomitus Oy
www.lomitus.net

P. 044 3636878 | juhani.koskelainen@lomitus.net

TILITOIMISTO
M-L Pirttinen

TILITOIMISTOPALVELUT YRITYKSILLE,
YHDISTYKSILLE SEKÄ MAATALOUKSILLE!
Jo vuodesta 1993 lähtien!

Pirttisen tie 245, 62435 PIRTINEN
Puh. 06 488 1000 www.tilitoimistopirttinen.fi

M²erlin

Fullwood M²erlin on nyt Pellon myynnissä

- Lypsyboxissa K-Flow erottelu tehostaa eläinliikennettä, säästää tilaa ja vähentää porttitarvetta
- Takakierron VIC -lehmillä etuajo-oikeus lypsylle
- Erittäin hiljainen toiminta sähkötoimisen käsivarren ansiosta
- Sulkeutuva rehukaukalo, nopeampi eläinliikenne
- Selkeä käyttöliittymä robotilla, PC:llä ja mobiilissa

Lisätietoja: www.pellon.fi/myynti

PELLON

Pellon Group Oy | p. 06-4837 555 | www.pellon.fi

Pirjon Pakari

Arkeen ja juhlaan
AIDOSTI TUORETTA
JA SEN MAISTAA

RUOKAA
OMASTA
MAASTA

pirjonpakari.fi

GOLIATH VARIO REHUTALIKKO kurottajaan tai pyörä-kuormaajaan. Kiinnike tarpeen mukaan.

7 300e + rahti

Myös muut kuten paalipihdit, trukkipiikit, kauhat ym. Tehdastoimituksena edullisesti.

John Deere 440
Uusi ajamaton. Hyvät varusteet, pöytä 5,5m. Takuu puintikausi.
129 000e + rahti

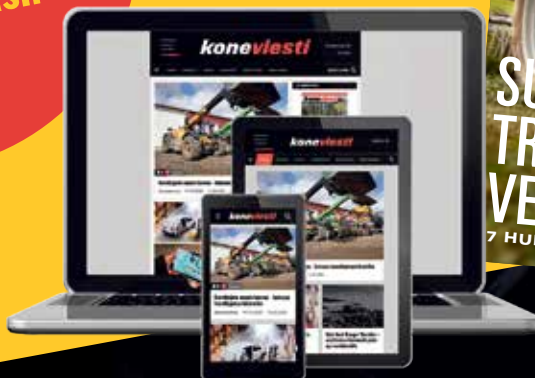
Valtra T202 -10
4600 tuntia
39 000e + rahti

Ota yhteyttä:
www.marincons.fi • **040 832 8069**

koneviesti

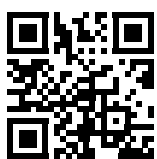
SUOMEN KONEUSKOTTAVIN AMMATTILEHTI

Tilaajana
koneviesti.fi -sivuston
kaikki sisällöt vapaasti
luettavissasi!

HYÖDYNNÄ VEROETU

Koneviestin tilausmaksut ovat verotuksessa vähennyskelpoisia siltä osin kun ne kohdistuvat veronalaisen tulon hankkimiseen.

TILAA NETISSÄ
koneviesti.fi/tilaa

TILAA SOITTAMALLA
020 413 2277

Mainitse tilaustunnus KAV0030

Puolueeton, tekninen ammattilehti

- Ilmestyy 18 kertaa vuodessa, yli 2 000 sivua/vuosi
- Tuntee koneet ja hallitsee tekniikan jäleistä työkoneista jokamiestä kiinnostaviin laitteisiin
- Tietoa, josta on hyötyä: testejä, esittelyjä, koeajoja, huolto- ja korjausasiaa

TILAA,
OSALLISTU
ARVONTAAN JA VOITA
SOLIS 20
-TRAKTORI!

Arvo 13 580,00 €!

AMMATTITAITOILLA ALUEELLASI MYYNÄ | HUOLTO | VARAOSAT

ALUEESI JOHN DEERE -KONEMYYJÄT

Kimmo Marttila

040 568 8625

kimmo.marttila@wihuri.fi

Tapio Rinta-Valkama

040 486 0154

ext-tapio.rinta-valk@wihuri.fi

VARAOSAMYYNÄ

Wihuri Oy Witraktor

Laturitie 12, 60510 Hyllykallio

Varaosamyynä

040 154 5676

joonas.korkala@wihuri.fi

Wihuri Oy Witraktor

Karhunpolku 4, 65520 Helsingby

Varaosamyynä

020 510 8398

ken.kronqvist@wihuri.fi

WITRAKTORIN VALTUUTETUT SOPIMUSHUOLTOPISTEET

TRV-OSAT OY

Laturitie 12, 60510 HYLLYKALLIO

0400 365 400

tapio@trv-osat.fi

EKLUNDIN TRAKTORIHUOLTO OY

Ahmantie 10, 65520 HELSINGBY

050-554 7907

eklund.kenneth@netikka.fi

SUUPOHJAN KONEHUOLTO AY

Rapakontie 9, 61850 KAUHAJOKI

044 067 7886

timppa@suupohjankonehuolto.fi

Suomalainen Maaseutu vuonna 2022

Maaseudun Tulevaisuuden
tilaajille 12 kertaa vuodessa.

*Kysy rohkeasti edullista tarjousta
myös omalle liitelehdelle
ilmoitusmyyjiltämme.*

Numero	Teema	Ilmestyy
Tammikuu / nro 1	Rakentaminen Sarka messut Karjatalous	Ma 24.1.
Helmikuu / nro 2	Urakointi Metsä Maanparannus	Ma 21.2.
Maaliskuu / nro 3	Huolto Urakointi Nurmi	Ma 28.3.
Huhtikuu / nro 4	Ruokinta Vilja Vaihtokoneet	Ma 25.4.
Toukokuu / nro 5	Kasvinsuojelu Tienhoito	Ma 16.5.
Kesäkuu / nro 6	Puimurit	Ke 8.6.
Kesäkuu / nro 7	Farmari messut	Ke 29.6.
Elokuu / nro 8	Finnmetko messut Syyskylvö Nivalan maatalousnäyttely	Ma 15.8.
Syyskuu / nro 9	Karja Maanmuokkaus Tienhoito	Ma 12.9.
Lokakuu / nro 10	Maatalouskonemessut Ennakkokauppa	Ma 10.10.
Marraskuu / nro 11	Karja Huolto	Ke 9.11.
Joulukuu / nro 12	Urakointi Metsä	Pe 2.12.

Liisa Haapala 0400 316 784

Päivi Jaakola 044 366 9413

Jussi Korkia-aho 0400 580 121

etunimi.sukunimi@suomalainenmaaseutu.fi

MT SUOMALAINEN
MAASEUTU

Hoida
Mela-turvaasi
helposti verkossa
**mela.fi/
asiointipalvelut**

Turvaamme arkeasi, tuemme työtäsi!

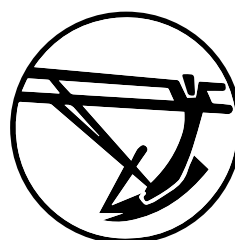
MTK-Etelä-Pohjanmaa ry:n

SYYSKOKOUS

La. 11.12.2021 Lapuan Vanha Paukku

Kokous klo 10.00, kahvit ja ilmoittautuminen klo 09.30

Puhujana MTK:n valtuuskunnan puheenjohtaja Eerikki Viljanen. TERVETULOA!

Yhdistysten puheenjohtajat ja sihteerit

	PUHEENJOHTAJA	SIHTEERI		PUHEENJOHTAJA	SIHTEERI
Alahärmä	Kleimola Jouni , 040 531 6163 jouni.kleimola@netikka.fi	Penttala Anna , 050 664 67 anna.k.palo@gmail.com	Lappajärvi	Ahopelto Kimmo , 040 749 8770 ahopeltokimmo48@gmail.com	Rauhala Minna , 050 511 9844 minna.rauhala@kauhava.fi
Alajärvi	Autio Ari , 050 512 4994 arska.autio@gmail.com	Pajukangas Sakari , 050 349 3122 sakari.pajukangas@japo.fi	Lapua	Aalto Teemu , 0500 860 177 teemu.aalto@netikka.fi	Saari Köpi , 040 502 8155 mtk-lapua@netikka.fi
Alavus	Sippola Jari , 040 734 6681 jari.sippola@pp3.inet.fi	Salo Matti , 040 585 8775 matti.salo7@gmail.com	Kristiina	Uusitalo Mikko , 040 508 3332 mikko.uusitalo81@gmail.com	Hällfast Kosti , 040 521 8496 kosti.hallfast@gmail.com
Evijärvi	Koskimäki Janne , 040 501 9675 janne.koskimaki@multi.fi	Kivikangas Heli , 0400 830 991 heli.kivikangas86@gmail.com	Lehtimäki	Kilponen Matti , 050 522 0265 matti.kilponen@gmail.com	Yli-Kesäniemi Vuokko , 040 528 9280 vuokko.yk@gmail.com
Ilmajoki	Nikkola Juha , 040 564 7176 juha.a.nikkola@netikka.fi	Kankaanpää Timo , 050 560 4258 timokankaanpaa8@gmail.com	Nurmo	Ylinen Aki , 0400 569 987 aki.ylinen@gmail.com	Ala-Luukko Kaija , 040 832 3521 kaija.ala-luukko@proagria.fi
Isojoki	Piikkilä Juha , 0400 369 613 juha@piikkila.fi	Kallioniemi Jarkko , 040 749 9449 jarkko@maaseututilit.com	Peräseinäjoki	Javanainen Merja , 0400 214 027 merja.javanainen1@gmail.com	Puska Sami , 050 323 3761 sami.puska@proagria.fi
Isokyrö	Laine Tommi , 040 543 2915 lainetommi1@gmail.com	Savioja Marja , 040 761 2997 marjaksavioja@gmail.com	Seinäjoki	Heikkilä Esa , 040 515 5065 e.heikkila@netikka.fi	Kivimäki Viivi , 040 754 3238 mtk.seinajoki@outlook.com
Jalasjärvi	Kurikka-Oja Paula , 040 715 1996 paula.kurikka-oja@netikka.fi	Vaismaa Kari , 040 587 1440 kari.vaismaa@netikka.fi	Soini	Korpela Terho , 040 569 3655 terho.korpela@gmail.com	Tohni Terhi , 044 284 4017 terhi.tohni@gmail.com
Jurva	Haavisto Reijo , 040 524 2053 reijo.haavisto@gmail.com	Kasari Taina , 050 308 3826 taina.kasari@nic.fi	Teuva	Kaleva Jarkko , 050 360 4850 jarkko.kaleva10@gmail.com	Ojanperä Marja-Leena , 0400 236 376 mtk.teuva@gmail.com
Karjajoki	Malm Jyrki , 0400 730 712 jyrki.malm@gmail.com	Ristiluoma Jukka , 040 510 0961 jukka.ristiluoma@gmail.com	Tiistenjoki	Kattelus Esa , 050 523 6960 esa.kattelus@netikka.fi	Koskiahde Markku , 050 511 7428 markku.koskiahde@netikka.fi
Kauhajoki	Ojala Asko , 050 323 0589 asko.ojala@ssvnet.fi	Rökså Terhi , 040 717 6601 terhi.roksa@elisanet.fi	Töysä	Pennala Sami , 040 554 0205 sami.pennala@netikka.fi	Harju Timo , 040 517 7635 timoharju5@gmail.com
Kauhava	Aro Kaija , 0400 012 165 kaija.aro2@gmail.com	Akseli Merja , 040 545 0976 akseli.merja@gmail.com	Vimpeli	Kamppila Juha , 040 528 8502 kamppilajuha@gmail.com	Apilasaho Helena , 040 560 5243 helena.apilasaho@gmail.com
Kortesjärvi	Ojanperä Juho-Matti , 045 132 5222 juhomatti@gmail.com	Rintakumpu Seppo , 040 576 1374 mtk.kauhava@gmail.com	Vähäkyrö	Hakala Anne , 0400 498 322 anne.hakala@nic.fi	Nuuja Mariia , 040 525 6473 matilda@netikka.fi
Kuortane	Kiviniemi Jukka , 040 561 2333 kiviniemi.jukka@gmail.com	Autio Raija , 050 323 0560 kleimolar@netti.fi	Ylihärmä	Lammi Ville , 0400 652 892 ville.lammi@anvianet.fi	Haukkala Juha , 0400 506 035 juha.haukkala@netikka.fi
Kurikka	Kriikkula Marko , 040 540 5471 marko.kriikkula@netikka.fi	Hakola Minna , 040 734 7794 reijo.hakola@pp2.inet.fi	Ylistaro	Rajamäki Hannu , 040 773 3992 hjrjajamaki@gmail.com	Toppari Juha-Matti , 040 563 5582 juha-matti.toppari@proagria.fi
Laihia	Uitto Hannu , 050 411 6188 h.uitto@netikka.fi	Kuja-Luopa Juulia , 050 434 2455 juulia.kuja-luopa@outlook.com	Ähtäri	Kivinummi Eija , 044 322 1544 kivinummi.eija@gmail.com	Leino Veijo , 0400 172 563 posti@weijo.net
		Kamila Timo , 040 548 9190 timo.kamila@netikka.fi			

NYT HANKKIJALTA!

ALKALI 1+
JAUHEPESUVAINE 25KG

97,-

NORM. 137,00 (5,48 €/KG)
Yhdistelmäpesuaine, joka puhdistaa ja desinfioi.

PARANTAA
PARREN
PUHTAUTTA

DRYMAXX™ 22KG

35,-

NORM. 44,10 (1,59 €/KG)
Imee kosteutta jopa 140 % oman painonsa verran.

PRIHA UMPIHAALARI

44⁹⁰

NORM. 54,90

MEILTÄ ROTAN- JA HIIRENMYRKKYT

GENERATION MIX
3KG ANNOSPUSSI

34⁹⁰

RATTOFF PALA- TAI
TAHNASYÖTTI 3KG

36⁵⁰

SELONTRA 3KG

93,-

Näitä tuotteita ostettaessa vaaditaan kasvinsuojeluinventointi.

LAADUKKAAT JAPANILAISET
ECHO-TUOTTEET NYT HANKKIJALTA

ECHO

KUUMAVESIPESURI
CLEN H1713

2 145,-

KOTTIKÄRRY
ESKO SL 110 SK,1-
PYÖR

129,-

LÄMMITIN INFRAPU-
NA WHO 095

1 895,-

TURVAKENGÄT
SIEVI SOLID XL+ S3

124⁹⁰

AJANKOHTAISET VARAOSAT

VARASTOSTA KUTTERIT JA
KUIVIKKEET KAPPALEITTAIN
TAI TÄYSIN LAVOIN.
KYSY TARJOUS!

ORAPI DIESEL
BOOSTER 5L

79,-

NORM. 97,00
5 litraa Diesel Boosteria
riittää jopa 5000 litraan
dieselpolttoainetta.

UUTUUS!

STARTTIBOOSTERI
12V/2500A

370,-

Täysin uudistettu malli,
2500 A käynnistysvirtaa,
enintään 8.5 l bensa- ja 6.5 l
dieselmootoreille.

LED-AJOVALO
30W/60W
JOHN DEERE

109,-

Valossa mukana kiinnitys-
raudat joiden avulla pystyy
korvaamaan mm. John Deere
00, 10 ja 20-sarjan ajovalot.

LED-AJOVALO
15/35W
VALTRA/CASE NH

69,-

Sopivuus: Valtra
6000-8000-sarjan HI-TECH,
MEZZO, MEGA JA 05-sarja,
sekä CASE NH sopivuuksia.

AVANT

SUOMEN SUOSITUIIN
PIENKUORMAIN!

Saatavana yli 200
erilaista työlaitetta

- Kaatokuorma 950 kg • Ajonopeus 19 km/h
- Hydrauliiikka 36 l/min • Nostokorkeus 279 cm
- Teleskooppipuomi vakiona • 26 hv diesel

AVANT 530
VARASTOSTA
HETI
TOIMITUKSEEN.
KYSY
TARJOUS!

Hankkija

TARKISTA MYYMÄLÖIDEN YHTEYSTIEDOT JA AUKIOLOAJAT: hankkija.fi